Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXIV., št. 189 Ljubljana, sobota 22. avgusta 1931 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE. Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRED ARETACIJO ATENTATORJEV NA JUGOSLOVENSKE VLAKE

Po vesteh dunajskega tiska je preiskava že tako daleč uspela, da računajo s skorajšnjo aretacijo zločincev — Sledovi vodijo tudi v Trst

Dunaj, 21. avgusta. Avstrijski policiji se je posrečilo pri zasledovanju zločincev, ki so povzročili atentate na jugoslovenskih železnicah, doseči uspehe, na podlagi katerih je *njihova aretacija samo še vprašanje kratkega časa.* Vsi zbrani dokazi poizvedovanja so osredotočili sum krivde proti hrvatskima emigrantoma Stanku Hraniloviću in Miju Seletkoviću, o katerih je brez dvoma ugotovljeno, da sta v noči od 2. na 3. avgusta povzročila eksplozijo peklenskega stroja v ekspresnem vlaku, prispelim v Jugoslavijo iz Avstrije.

Kdo sta atentatorja?

Stanko Hranilović, ki se je po ugotovitvah dunajske policije mudil s svojim tovarišem zadnje dni julija na progi Schwarzach-St. Veit-Beljak, je bival lani dalje časa na Dunaju, kjer je bil v tesnih zvezah s skupino hrvatskih emigrantov, ki se zbira okoli Gustava Perčeca. Perčec sam je letos 22. julija odpotoval z Dunaja ter se je mudil v Nürnbergu in kasneje v Berlinu. Domnevajo, da je potoval tudi v Pariz in London. O Stanku Hraniloviću je nadalje znano, da je bil l. 1928 nekaj časa v Ameriki, kar je bilo za ugotovitev njegove identitete posebnega pomena. Avstrijskim železniškim sprevodnikom je namreč zbudil pozornost njegov nemško-ameriški naglas. Stanko Hranilović je brat Marka Hranilovića, ki je bil nedavno obsojen na smrt.

Drugi atentator, ki je skupaj s Hranilovićem stopil v ekspresni vlak pri Schwarzach-St. Veitu, kjer sta v dveh zaporednih nočeh položila peklenske stroje v vagone je bivši avstrijski oficir Mijo Seletković, prav tako član skupine hrvatskih teroristov, ki je povzročila v raznih krajih Jugoslavije atentate. Seletković je bil zapleten že lani v atentat na železniški vlak pri Vrpolju, s katerim je potovala hrvatska poklonitvena deputacija v Beograd. Seletković, ki je bil nekaj časa tudi policijski uradnik v Vinkovcih, je lani pobegnil iz Jugoslavije. Kolikor je mogla ugotoviti dunajska policija, se ni nikdar dalje časa mudil na Dunaju. Pred petimi meseci je sicer prišel na Dunaj pod napačnim imenom, vendar pa se tudi pod tem imenom ni mudil dalje časa na Dunaju. Vse kaže, da se je mudil pred štirimi meseci pod napačnim imenom na Gradiščanskem in sicer v Fliegenbachu pri Eisenstadtu, kjer je kupil Perčec hišo nekega Antona Sejmanovića. V tej hiši so organizirali atentate v vseh podrobnostih, tu so preizkušali tudi peklenske stroje. Nadalje je ugotovljeno, da sta se mudila v tej hiši zadnje dni meseca julija Seletković in Ignat Domitrović, ki sta prišla iz Šopronja na Madžarskem.

Namigavanja dunajskih listov

Dunajski listi pišejo, da Hranilović in Seletković bržkone nista imela zvez z znano skupino hrvatskih emigrantov, ki se zbira okoli generala Sarkotića. Očividno zasledujejo pri tem namen dokazati, da atentati na jugoslovenske železnice niso bili zasnovani v Avstriji, temveč drugod, čeprav so bili v Avstriji pripravljeni. Zato namigujejo, da so bili ti **atentati zasnovani v hrvatskih emigrantskih krogih, ki bivajo v Trstu,** za kar navajajo kot dokaz, da sta Stanko Hranilović in Mijo Seletković prišla na progo Schwarzach-Gastein iz zapadne smeri bržkone preko Innsbrucka.

List »Die Stunde«, ki v prvi vrsti navaja to tezo, pristavlja, da se bo pravi izvor železniških atentatov mogel pojasniti vsekakor šele tedaj, ko bosta prišla Stanko Hranilović in Mijo Seletković v roke oblasti.

Kako so prišli na sled atentatorjema

Za Hranilovića, ki je atentat pripravil zelo spretno, je bilo predvsem usodno, da je uporabil na progi Schwarzach-Gastein oddelek vagona I. razreda, pri čemer je bil **zelo defektno oblečen.** Že zaradi tega je zbudil pozornost železniškega sprevodnika na progi, na kateri je sedaj zelo živahen potniški promet. Ako bi Hranilović in Seletković uporabila vagon II. ali III. razreda, bi bržkone preiskava ne dovedla tako kmalu do konkretnega uspeha.

Na podlagi izpovedb sprevodnika, kolodvorskega vratarja v Schwarzachu in hotelskega osobja v Gasteinu in Schwarzachu se more potek priprav za atentat skoro brezhibno rekonstruirati.

Hranilović je uporabil s svojim tovarišem dne 31. avgusta nočni vlak v Schwarzach-St. Veit, kjer sta izstopila ter poiskala prenočišče. Hranilović je vprašal v več hotelih za prenočišče, preden ga je našel zase in svojega tovariša. Hranilović se je nastanil v hotelu »Schwarzacher Hof«, dočim se je Seletković nastanil v hotelu »Post«. Prtljago jima je nosil kolodvorski vratar v Schwarzachu, ki mu je zbudilo predvsem **pozornost, ker sta ga nujno prosila, naj ravna z njo previdno, češ, da je vsebina, kakor sta izjavila, nevarna.** V naslednji noči sta se oba atentatorja odpeljala v Gastein, kjer sta se nastanila v hotelu »Salzburgerhof«.

Kdaj so bili montirani peklenski stroji

V noči od 2. na 3. avgusta sta se vrnila v Schwarzach ter se nato odpeljala z nočnim vlakom v smeri proti Beogradu. Sprevodnik jima je nakazal najprej oddelek v celovškem vagonu, vendar pa sta **zahtevala prostor v beograjskem vagonu, kjer sta sama zasedla oddelek I. razreda.**

Kakor so ugotovile oblasti, sta atentatorja montirala peklenske stroje bržkone na progi med Schwarzachom in Gasteinom in sicer med pol 3. in 3. uro ponoči. Bila sta sama v oddelku I. razreda in sta mogla neovirano uporabiti za svoje delo čas pol ure, ki sta ga imela na razpolago.

Več sprevodnikov, kakor tudi kolodvorski vratar v Schwarzachu in hotelsko osobje v Gasteinu in Schwarzachu, je z vso gotovostjo spoznalo na predloženih fotografijah Stanka Hranilovića kot potnika, ki je v kritični noči uporabil brzovlak. Policija je pokazala vsem prizadetim tudi sliko Hranilovićevega tovariša, ki sta ga spoznala kolodvorski vratar in natakarica v Schwarzachu.

Poizvedovanja oblasti se živahno nadaljujejo. Zaenkrat manjka še vsaka sled, ki bi pokazala kam sta izginila. Domnevajo, da sta se mudila 1. avgusta v Salzburgu in da sta se v prvih dneh avgusta vozila po železnici med Salzburgom - Gasteinom in Schwarzachom. Oblasti upajo, da se bo kmalu posrečilo izslediti sedanje bivališče Hranilovića in Seletkovića ter ugotoviti nadaljnje podrobnosti o železniških atentatih.

•

Objave dunajske policije o njenih dosedanjih uspehih v preiskavi proti železniškim atentatorjem dokazujejo, da so imele prav naše oblasti, ko so trdile, da so bile bombe, ki so eksplodirale v vagonih na našem ozemlju, vmontirane na avstrijskem ozemlju. Naša javnost je bila torej popolnoma upravičeno ogorčena nad onim inozemstvom, ki dopušča, da se taki zločini pripravljajo na njegovem ozemlju. Kakor je razvidno iz gornjega poročila, so imeli ukrepi naše vlade uspeh in reči se mora, da je dunajska policija vsekakor postopala dosti vestno in korektno. Vendar pa se mora tudi reči, da avstrijske oblasti še niso do konca izpolnile svoj glavne dolžnosti. To je treba predvsem povdariti, ker je brez dvoma, da Stanko Hranilović, brat nedavno v Zagrebu na smrt obsojenega Marka Hranilovića, in njegov tovariš Mijo Seletković gotovo nista glavni osebnosti v tem zločinskem delu, niti ne predstavljata celotne organizacije, ki pošilja na tako zverinski način v smrt nedolžne ljudi v naši zemlji.

Dunajski policiji je prav dobro znano, da je glavna oseba te zločinske organizacije Perčec s svojimi tovariši. Če hoče dunajska policija do konca izvršiti svojo dolžnost, mora onemogočiti in razgnati teroristično tolpo, v kateri sta bila Hranilović in Seletković samo izvrševalca ukazov za prelivanje krvi.

Doslej še ni ničesar znanega, kaj so avstrijske oblasti podvzele v tej smeri. Ako hoče Avstrija imeti z nami dobre in iskrene sosedne odnošaje, mora razgnati zločinsko gnezdo Gustava Perčeca in tovarišev. To mora storiti tudi že zaradi lastnega ugleda, ker bi nikjer na svetu ne našla opravičila, ako bi še nadalje trpela organizacije, ki na tako zverinski način ubijajo nedolžne ljudi, kakor sta delala Hranilović in Seletković po navodilih Gustava Perčeca.

Jugoslovenska javnost pričakuje z vso upravičenostjo, da bo dunajska vlada po odkritju avstrijskih policijskih oblasti napravila končno red in da človeški izrodki v bodoče ne bodo mogli več vršiti na njenem ozemlju zločinska dela proti Jugoslaviji. Naša vlada, naš narod sta bila napram Avstriji vedno dobra in lojalna soseda in tudi sedaj ne zahteva jugoslovenska javnost od Avstrije in njenih oblasti ničesar drugega kakor to, da so napram nam take, kakor smo mi napram njim.

Francosko-ruska pogajanja

Pariz, 22. avgusta. »Petit Parisien« zagotavlja v oficijoznem komentarju, da francosko-ruska pogodba o nenapadanju doslej še ni bila parafirana niti odposlana v Moskvo. Francosko zunanje ministrstvo ni imelo nikdar namena, zatrjuje list, da bi sklepalo preko pakta Društva narodov ali pa brez vednosti Poljske in Rumunije kako pogodbo z Rusijo. Bukarešta in Varšava sta bili zato o francosko-ruskih pogajanjih sproti obveščeni.

Ljubljanski velesejem

»Ljubljana v jeseni« — »Kraljev teden« 29. VIII. — 9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest — Kmetijstvo (mlekarstvo in sirarstvo, jajca, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kunci, kmetijski stroji) — Higijena — Novodobno gospodinjstvo — Pohištvo, stanovanjska in hotelska oprema — Industrijski in obrtni oddelek

Za časa velesejma velike slavnosti »Kraljev teden«. (Operne in dramske predstave na prostem, glasbeni festival itd.)

Legitimacije po Din 30.— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske organizacije, biljetarne »Putnika«, velesejmski urad.

50% popust na železnicah. Razstavišče obsega 40.000 m², 10 razstavnih zgradb.

Stanovanja preskrbljena. 10469

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Devize: Amsterdam 2286.89 — 2293.73, Bruselj 789.49 — 791.85, Curih 1102.65 — 1105.95, Dunaj 796.65 — 799.05, London 275.55 — 276.37, Nework 5657.98 — 5674.98, Pariz 222.24 — 222.90, Praga 167.93 — 168.43, Trst 296.49 — 297.39.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.15, London 24.9775, Newyork 514.12, Bruselj 71.63, Milan 26.8885, Madrid 45.40, Amsterdam 207.35, Dunaj 72.25, Sofija 3.73, Praga 15.23, Varšava 57.60, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.06.

Zaplemba cerkvenega imetja v Španiji

Tajna okrožnica kardinala Segure — Prepoved izplačevanja in obremenitve cerkvenega imetja

Madrid, 22. avgusta. Pri prehodu nekega duhovnika preko francoske meje so oblasti zaplenile tajno okrožnico kardinala primasa Segure, naslovljeno na španske škofe. V tej okrožnici daje kardinal Segura španski duhovščini navodila, naj pripravi vse za prodajo cerkvenih posestev, da bi se na ta način izognila razlastitvi, ki se pripravlja z novo ustavo.

O ukrepih, ki jih namerava vlada podvzeti na polagi te okrožnice, ni doslej ničesar znanega. Računajo pa, da bo vlada naslovila na španske škofe okrožnico, v kateri bo zagrozila z represalijami, če se bo še nadalje vmešavala v politiko. Vlada je odločena v skrajnem slučaju odvzeti upornim duhovnikom pravico izvrševanja duhovniške službe ter jih postaviti pod nadzorstvo.

Civilni guverner v Sevilli je poslal vladi spomenico, v kateri opozarja na skrajno napeti položaj v tem mestu. Čeprav bi ostalo v prihodnjih tednih vse mirno, bi to še ne pomenilo, da je odstranjena sindikalistična nevarnost. Sindikaliste sili k odmoru samo taktika, da bi lahko v danem trenutku udarili močneje. Zato poziva vlado, naj takoj imenuje izrednega vladnega komisarja z vsemi pooblastili.

Stavka kovinarjev v Barceloni se je v toliko poostrila, ker grozi sindikat z odkrito vojno, ako podjetniki ne bodo takoj sprejeli njihovih zahtev.

Socialisti napovedujejo interpelacijo o položaju v Maroku, kjer so vojaške čete demoralizirane in se med njimi močno razvija komunistična propaganda. Razen tega se vrši tudi tihotapstvo orožja. Vrhovni komisar Maroka bo prihodnje dni prispel v Madrid, da poroča vladi.

Madrid, 22. avgusta. Vlada je objavila dekret o cerkvenih posestvih. Po tem dekretu je prepovedano kupovanje cerkvenih posestev in sploh trgovina s cerkvenim imetjem, kakor tudi najemanje hipotekarnih posojil na cerkvena posestva in verske zavode. Narodna banka, kakor tudi vsi drugi denarni zavodi so obvezani, da ne plačujejo depojev cerkev in verskih ustanov.

Kritičen položaj angleške vlade

Odpor konzervativcev, kakor tudi delavskih strokovnih organizacij proti vladnim finančnim predlogom

London, 22. avgusta. Finančno politični položaj se je proti koncu tedna zelo poostril. Macdonald je prekinil svoj dopust, da v osebnih pogajanjih z voditelji strokovnih organizacij odstrani nastaletežkoče. Glede na strogo odklonilno stališče generalnega sveta zveze strokovnih organizacij proti finančnim načrtom vlade sedemisija vlade ne smatra ravno za nemogočo, ker obstoji sicer za vlado nevarnost, da bodo njeni predlogi v parlamentu sprejeti z glasovi opozicije proti večini lastne stranke.

London, 22. avgusta. Politični položaj se je zaradi krize državnih financ snoči nadalje poslabšal. Konservativci so izjavili Macdonaldu in Snowdenu, da ne morejo podpirati vladnih sanacijskih predlogov v predlagani obliki. Konzervativci zahtevajo, naj se proračunski primanjkljaj 120 milijonov funtov pokrije za 75 odstotkov z znižanjem plač in za 25 odstotkov s povišanjem davkov, dočim ima vlada kriti primanjkljaj na polovico iz davkov. Položaj vlade se je tudi poslabšal zaradi odpora strokovnih organizacij proti njenim predlogom. Za snoči je bila zaradi poostrenega položaja sklicana seja vlade, ki se pa ni mogla vršiti, ker je večina ministrov že odpotovala iz Londona. Zato so bili davi pozvani brzojavno nazaj v London. Na prihodnji seji ministrskega sveta se ima končno določiti definitivno stališče vlade.

Venizelos o grški politiki

Grčija zahteva neokrnjeno izplačilo reparacij — Venizelos o namenih svojega poseta v Rumuniji

Bukarešta, 22. avgusta. Včeraj je grški ministrski predsednik Venizelos sprejel novinarje. Na vprašanje o stališču Grčije napram Hoovrovem načrtu je izjavil, da Grčija nima nobenih pridržkov napram temu načrtu, v kolikor se tiče Nemčije. Kar se pa tiče reparacij Bolgarije, Grčija odgoditve njenih dolgov ne more trpeti, ker je ta svota bistven del grškega proračuna. Venizelos upa, da se bo priznalo grško stališče. Strokovnjaška komisija v Londonu je že sprejela grško stališče.

Na vprašanje o ciljih njegovega poseta v Rumuniji je izjavil Venizelos, da je prišel z namenom pospeševanja miru: Zavarovati se mora proti vsaki domnevi, da hoče podvzeti proti mirovnim pogodbam. Grčija noče ničesar storiti proti miru ter tudi noče stopiti v nobeno zvezo proti komu drugemu. **Res je, da je neka velesila predlagala Grčiji, naj sklene z njo zvezo, ko pa je Venizelos dobil pojasnila o ciljih te zveze, je takoj odklonil ponudbo.**

Ministri na Bledu

Bled, 22. avgusta. Na Bled sta dospela [illegible] za prometni [illegible] Radivojevic, ki [illegible] v [illegible] in [illegible].

Pričetek ženevskih razprav

Ženeva, 22. avgusta. Prve razprave Društva narodov se prično v ponedeljek s sejami dveh pododborov evropske komisije, odbora strokovnjakov za gospodarska vprašanja, kakor tudi odbora za kreditna vprašanja.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 22. avgusta.

Policija je včeraj aretirala 30 letno služkinjo Terezijo C. iz Ljubljane, ki je v nekaj mesecih ukradla svojemu gospodarju 36 zlatnikov v skupni vrednosti 6000 Din. Zlatnike je menjala po bankah in denarnicah in denar zapravila. Prebrisana služkinja je kradla tako rafinirano, da ji niso mogli do živega in je imel gospodar na sumu druge. Policija je tatinsko služkinjo izročila sodišču.

Policija zasleduje Milana Megušarja, rojenega leta 1911. na Dunaju in pristojnega v Kamno gorico. Mladenič je vzel pri tvrdki Bar v Ljubljani radioaparat za 12.400 Din in ga znatno pod ceno prodal nekemu železniškemu uradniku. Tvrdka je sicer aparat dobila nazaj, oškodovan pa je železniški uradnik. Policija ima v evidenci tudi služkinjo Marijo Dremelj, rojeno leta 1910 v Višnji gori in pristojno v Litijo, ki je pred dnevi vlomila v stanovanje Aleksandra Schuberta v Dravljah in mu odnesla nekaj zlatnine, obleke in perila v skupni vrednosti 6500 Din.

Večraj sta bila aretirana brezposelni delavec Alojzij Š., rojen 1901, ki je osumljen tatvine čevljev in obleke. Prijeli so ga na stavbišču Gradbene družbe. — Drugi je bil 21 letni samski delavec Jožef F. ki je bil v Tivoliju prijet zaradi prepovedanega povratka za dobo 5 let. Ker je Finc zelo nevaren tuji lastnini, ga je policija ponovno izgnala iz Ljubljane. — Družbo v zaporu je jima delala Albina Č. ki je bila včeraj na Kongresnem trgu aretirana zaradi vlačuganja. Njo bo policija izgnala v pristojno občino.

Zaradi tepeža sta bila ovadena dva moška, ki sta povzročila včeraj na Masarykovi cesti velik kraval, ovaden je pa bil tudi neki France C., ki je pleskarskega pomočnika Ivana K, na Celovški cesti med prepirom tako močno udaril po ustih, da mu je izbil umetne zobe in mu povzročil 200 Din škode — Včeraj je bilo zaradi prehitre in napačne vožnje ovadenih 18 avtomobilov in 40 voznikov. Nekateri so imeli že večkrat opravka s policijo in bodo zato kaznovani v dvojni izmeri.

•

Polovična vožnja za udeležence CM. skupščine dne 13. septembra v Laškem dovoljena. Popust velja na vseh progah jugoslovenskih državnih železnicah od 11. do 15. septembra v II. ali III. razredu vseh vlakov. razen ekspresnih. Udeleženci kupijo na odhodnih stanicah cele vozne karte, ki veljajo za brezplačni povratek v zvezi s potrdilom vodstva družbe o udeležbi na skupščino.

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

Jugoslavija:

Kongres Podmladka Rdečega križa v Beogradu se vrši 27. in 28. septembra. Delegatom je dovoljena četrtinska vožnja. Olajšava velja od 24. septembra do 1 oktobra proti potrdilu predsedstva kongresa.

Proslava 10. letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in skupščina gasilske župe v Koprivnici se vrši 22. in 23. avgusta. Delegatom je dovoljena polovična vožnja. Olajšava velja od 20. do 25. avgusta.

Kongres Jugoslovenskega zdravniškega društva v Novem Sadu se vrši 17., 18. in 19. septembra. Vsem udeležnikom je dovoljena polovična vožnja proti izkazu kongresne legitimacije, katere izdaja Jugoslovensko lekarsko društvo v Beogradu. Olajšava velja od 14. do 22. septembra.

Glavna skupščina Društva jugoslovenskih dramskih avtorjev in kongres književnikov se vrši 20. septembra v Beogradu. Članom tega društva je dovoljena polovična vožnja. Olajšava velja od 17. do 23. septembra.

Proslava 60letnice obstoja gasilskega društva v Mariboru se vrši 29. in 30. avgusta. Članom JGZ je dovoljena polovična vožnja.

Skupščina Treznostnega društva iz Celja na Kumu se vrši 23. avgusta. Udeležencem je dovoljena polovična vožnja. — Olajšava velja od 20. do 26. avgusta.

Mednarodni tenis turnir v Beogradu se vrši 27. avgusta. Udeležencem je dovoljena polovična vožnja proti potrdilu izvršilnega odbora Beograjskega medklubskega odbora o udeležbi na turnirju. Olajšava velja od 23. avgusta do 6. septembra t. l.

Češkoslovaška:

Nadaljevalni zdravniški tečaji v Karlovih Varih, od 13. do 19. septembra. Popust 33⅓%.

Italija:

Levante-sejem v Bariju se vrši od 1. do 9. septembra. Popust 50 odst.

Slavnosti v Viareggio, od 1. do 31. avgusta. Popust 50 odst.

Zračni promet.

Spremembe cen in voznega reda so se izvršile s 10. avgustom na sledečih progah:

Beograd - Sarajevo - Podgorica, Beograd - Sarajevo - Split - Zagreb in Sušak-Zagreb. Cene so sledeče: Beograd - Sarajevo Din 400, Sarajevo - Podgorica Din 400, Beograd - Podgorica Din 700, Sarajevo - Split Din 400, Beograd - Split Din 700, Zagreb - Sušak Din 250, Zagreb - Split Din 400, Beograd - Skoplje Din 350, Skoplje - Solun Din 225.

Razno.

Jugoslavija. Društveno potovanje Jugoslovenskega Turing Kluba na Kajmakčalan in v Južno Srbijo se vrši od 11. do 17. septembra t. l. Odhod iz Ljubljane 11. septembra ob 19.55. Polovična vožnja velja samo na podlagi legitimacije, katero prejme vsak udeležnik ob prijavi. Cena prehrane in sobe v dobrih hotelih, prenos prtljage, izleti gl. programa, napitnine, takse itd. Din 780 za osebo. Za potovanje od svojega mesta do Beograda in za povratek skrbi vsak udeležnik sam. Društvene obveznosti pričnejo s kosilom v Skoplju 13. septembra in končajo 16. septembra z večerjo v Skoplju.

Olajšave za posetnike naših zdravilišč in jadranske obale. 1.) Posetniki mest, morskih kopališč na jadranski obali kraljevine Jugoslavije, kakor tudi obiskovalci njenih otokov, dalje posetniki zdravilišč, imajo pri povratku 50 odst. popusta normalnih voznih cen. V času od 1. oktobra do 31. maja znaša popust pri povratku 75 odst. 2.) Ta popust velja: a) do ene sledečih postaj na jadranski obali: Bakar, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Igalo, Kaštel, Stari, Meja, Metković, Plase-Crikvenica, Solin, Split, Sušak, Šibenik, Zelenika; b) do ene sledečih letoviščnih postaj: Brežice (Čatežke Toplice), Celje (Dobrna), Daruvar (Daruvar), Guštanj-Ravne (Rimski Vrelec), Laško (Toplice Laško), Lipik (Lipik), Rimske Toplice, Rogaška Slatina, Slatina Radenci, Straža Toplice, Šoštanj-Topolščica, Varaždinske Toplice, Zabok-Krapinske Toplice. 3.) Potniki, ki hočejo te olajšave izkoristiti, morajo kupiti pri vstopni postaji »Potrdilo o bivanju« po ceni Din 2. V to potrdilo vpiše vstopna postaja one podatke, katerih potnik še ni vpisal in vpisane overovi vstopna postaja s postajnim žigom in podpisom blagajnika. Vozovnica se v izstopni postaji odvzame, a potrdilo ostane potniku. 4.) Vsak potnik se mora sam pobrigati, da mu občina ali uprava kopališča, odnosno zdraviliška uprava na tem »Potrdilu« overovi, da se je nahajal tam najmanj 10 dni. Ugodnost popusta na jadranski obali imajo tudi oni, ki se nahajajo manj časa v raznih primorskih mestih, toda če je skupno bivanje trajalo najmanj 10 dni. V to bivanje se računa tudi čas na vožnji po morju. 5.) Pri povratku dobi potnik pri potniški blagajni dotične postaje na podlagi overovljenega »Potrdila« vozno parto za povratek najkrajšim potem do prvotne odhodne postaje, in sicer polovično odnosno četrtinsko od normalne vozne cene. Ako je pa dolžina proge pri povratku več kakor še enkrat daljša od dolžine proge pri vožnji tja, se izda polovična, odnosno četrtinska karta za povratek samo za dvojno dolžino proge pri vožnji tja, za nadaljnjo se pa mora plačati normalna vozna cena.

Avstrija. Kanzelbahn. Cena vožnje tja in nazaj je 5.50 šilingov, (otroci do 1.30 m visoki plačajo 2.50 šilingov), vožnja navzgor 4.50 šilingov (otroci 2), navzdol 3 šilinge (otroci 1.50).

Madžarska. Potnike, ki potujejo na Madžarsko se opozarja, da si puste pri vstopu na Madžarsko o priliki vidiranja potnega lista na meji v lastnem interesu potrditi denar (gotovino, čeke) in druge vrednote, ker je le na ta način mogoč povratek z eventuelno neizrabljenimi vrednotami.

Aktualne, nenavadne zadevščine

Včerajšnji vihar je vplival na Ljubljano mogočno, vsestransko

Ljubljana, 22. aprila.

Prijatelji, saj vemo kaj mislite: Dandanes je še pasji rep aktualen, kaj šele tisto, kar pes na njem prinese. Kdo ve kaj zopet tiči za tem grmom? Seveda ste se nekoliko zmotili in koliko se še utegnete, boste videli na koncu teh aktualnosti. Predvsem je aktualno, da začnete vsaj čitati — od kateregakoli konca.

Nič slepomišenja! Danes sicer ni viharja, niti ne treska v Ljubljani, pa vendar lahko odkrito in naravnost povemo, kako in kaj... Zadevščin se je nabralo zvrhana malha in človek niti ne ve, kam bi z vsemi, kot smo bili včeraj v zadregi, kam bi spravili vse tisto vejevje iz Zvezde in Tivolija. Ljubljančani namreč ne rede koz, da bi jih hranili s kostanjevim listjem, v Ljubljanico pa tudi ne moremo odložiti vsega.

Ker smo baš pri tem, je treba zopet dregniti v našo Ahilovo peto. Pomislite, včeraj popoldne so romale cele trume Ljubljančanov v Zvezdo, da vidijo če jo je vihar res izbrisal s površja zemlje. Regulacija Zvezde je postala zopet kar mahoma aktualna, kakor so tudi ljudje začeli takoj ugibati, kako bi regulirali tropični park, ki ga je baje tudi odnesel vihar, kot je bilo sklepati po prvih alarmantnih vesteh. Toda kmalu so se prepričali, da stoji v Zvezdi še precej stebrov, ki so bili prejšnje čase sicer kostanji, a hlod je zaradi enostavnejše linije modernejši za park. Zvezda je postala po zaslugi višjih sil naenkrat moderna in meščani so se takoj sprijaznili s tem. Naglasiti je tudi izredno razveseljivo dejstvo, da vihar ni nikogar ubil, niti ni nobena odlomljena veja nikogar pobožala, čeprav je treščila na tla skoraj klaftra drv v obliki odlomljenega vrha v neposredni bližini štirih žensk.

In je treba naglasiti še marsikaj. Omenjene ženske so nedvomno zdaj odločne zagovornice obrite Ljubljane ter je gotovo še marsikomu zavezalo jezik, ki je doslej kuhal jezo zoper novodobne kamnite nasade. Ugotoviti je treba, da se včeraj ni podrl noben konfin, ne kandelaber ali kakršenkoli kamnit steber. Še vedno trdno stoje kot prvi dan.

— Kaj pa oleandri v Tivoliju? porečete. Ali boste te tudi zagovarjali?

Prijateljčki, kar pojdimo v Tivoli, da se tudi na oči prepričamo, kako in kaj. In tako smo včeraj krenili tja po umiti, a zapuščeni Aleksandrovi cesti. Nihče ni romal v Tivoli, pa tudi vračal se ni iz njega.

Takoj ob gledališču smo videli, kako mogočno, vsestransko je vplival na Ljubljano včerajšnji vihar. Tam so se doslej košatili mladi, lepi jeseni, ki so še mnogo obetali — sence namreč. Ali kaj pomaga senca in lepota takšnih dreves, če se potem nekega pasjega dne poigra z njimi vihar in nam jih še morda vtakne za klobuke. Kaj naglo je prodrlo spoznanje, da je treba podreti vse, kar je zelenega v Ljubljani, razen tramvaja. Zato so zasukali rokave ter podrli včeraj popoldne tiste jesne pred gledališčem. Baje bo zdaj tam angleški park, morda pa tudi salata, če ne bodo nasadili kamnitih zeljnatih glav. Vse je prav, bodi karkoli.

Tudi o oleandrih v tivolskem drevoredu ne moremo reči nič slabega. Vsak se je lahko na lastne oči prepričal, da so popoldne zopet vsi stali, kot da se ni nič zgodilo. Kaj bi pa bilo takrat, če bi bili v drevoredu namesto oleandrov kostanji. Kdo bi jih spravil zopet pokonci, če bi popadali? Oleander se pa zvrne s čebrom vred in prav tako ga lahko potem zopet postaviš. Duh praktičnosti zmaguje povsod, kaj bi še potem oporekali tem tako praktičnim preosnovam. Tistih lončkov z rožicami, ki so kakor da so jih gospodinje s trga grede za hip odložile, vihar niti povohal ni. Škoda!

Morda se bo našel kdo, ki bo oporekal, češ, da nismo včeraj začeli podirati drevja zaradi slabih izkušenj, nego so podirali jesne pred gledališčem slučajno baš po viharju.

Včeraj popoldne se pa ni zbrala množica ljudi pred Prešernom zgolj slučajno. Zdaj se že nekaj časa Ljubljančani ne zbirajo več v gručah, kajti zanimivih javnih dogodkov ni. Človek bi na prvi pogled mislil, da prestavljajo Prešerna. Z drogovi so se ukvarjali pri njem, nekaj so težko dvigali, kot da so nameravali vreči zemljo s tečajev, sploh se je zdelo, da vleče pol tucata delavcev Prešerna vsak v drugo stran, kot je upodobil naš popularni slikar naše umetnike pri reševanju tega kočljivega problema. Seve, nič posebnega ni bilo. Podirali so ograjo ob spomeniku ter pulili globoko zakopane betonsek stebre. Ni treba še posebej omenjati, da je včeraj popoldne že vedela vesoljna Ljubljana, da prestavljajo Prešerna, čeprav ga niso. Nekateri so celo vedeli povedati, kam ga bodo zvekli, namreč na ploščad med starim desnim mostom, ki so jo včeraj zbetonirali.

Opazovalci so se nebeško zabavali ter se hahljali, ker se Prešeren ni nikamor premaknil, ko so delavci ob njem pulili stebre. Nihče se ni zgražal niti čudil, ko so podirali za spomenikom rastoče ciprese.

— Kako pa mislite, da bodo vlekli Prešerna s cipresami vred, jih vendar morajo podreti! je dejal neki meščan drugemo v pojasnilo.

Kaj pa pravite vi, ali so ciprese pri Prešernu podi ali tudi slučajno? Ali ne vidite za tem višjih sil?

Neki očanec je včeraj bridko potožil:

— Hudo je, hudo, recite kar hočete, še kranjske marele nam ne delajo več časti. Včeraj mi jo je obrnilo. Včasih so pa bile takšne, da te je veter dvignil v zrak kot balon. Povem vam, to je strašansko slabo znamenje! Staro proročanstvo se izpolnjuje: »Dokler bo kranjska marela vzdržala, bo mimo stala Ljubljana.« Veste, to ni bila reklama za marele, saj vidite, da se zdaj Ljubljana v resnici maje...

Besedo imajo naši čitatelji

Položaj natakarjev

Dandanes je življenje vsakogar težko, najtežje pa natakarjevo. Skoraj bi lahko rekel o njem, da je nevredno človeka in naše visoke kulture. Nikdar ni prost, najsrečnejši po en dan na teden, dela ima vsak dan 14 do 15 ur, kjer je manjši obrat, pa po 10 ur. Nikdar in nikjer nima priložnosti, da bi se kje udejstvoval, ne pri društvih, ne pri petju, ne pri telovadbi. Tako je popolnoma duševno zamorjen. Biti mora dostojno oblečen. Že obleka in čevlji stanejo povprečno na mesec nad 300 Din. Plače dobi 300 do 400 Din na mesec. Kako naj potem živi? Napitnino pobero po večini plačilni. Revež natakar se trudi, da gosta dobro postreže, plačilni pa lepo naredi račun, dobi napitnino in igra gospoda. Gostje puste na mizi kaj malo... Plačilni zasluži na dan po 250 do 300 Din, včasih še več, natakar pa se mora zadovoljiti s 30 do 40 Din in še vesel mora biti, če v 14 urah dela toliko nabere. Kje je tu pravica? Komu pripada napitnina — plačilnemu, ki ni prav nič postregel, ali natakarju, ki je gostu izpolnil vse želje?

Uvede naj se 10 odst. sistem, kakor ga imajo vsi boljši lokali v Evropi. Tudi za gosta je boljše, ker da napitnino po tem, kar je naročil, ne pa pavšalno. Pred kratkim ga je uvedel že hotel »Slon«, ki ga je pa potem opustil, ker ga nihče ni hotel posnemati. Ta sistem je za lastnika lokala boljši, ker se bo potem vsak natakar potrudil, da bo kar največ prodal. Boljši je pa tudi za natakarja, ker bo potem vsakdo gotov svojega zaslužka.

Drugi predlog bi bil, da vsak natakar sam nosi naročeno in potem tudi sam kasira denar, tako da dobi za svoje delo plačilo.

Mislim, da se temu ali onemu načinu ne bi mogel nihče protiviti, razen plačilnih, ki bodo v prvem primeru nekaj manj zaslužili, v drugem pa morali sami delati, če bodo hoteli kaj zaslužiti.

Moralo pa bi se to na vsak način urediti in sicer čim prej! Položaj natakarjev je preslab, da bi se s tem smelo odlašati.

Železna brv čez Ljubljanico

Ljubljana živi v znamenju mostov. Zidajo jih in premeščajo, da je veselje! Vse je dobro in prav, le škoda, da se na porazdelitev mostov ne obrača dovolj pozornosti! Tako je n. pr. v razdalji od Šentjakobskega do Frančiškanskega mostu nič manj nego pet mostov, od Frančiškanskega do Šentpetrskega sta pa le dva, ne glede na to, da biva tudi v spodnjem delu mesta lepo število, četudi ne tako gosto naseljenega prebivalstva, ki nujno rabi čim najkrajše zveze preko Ljubljanice z desnega na levi breg in obratno.

Občinski svet bi storil vsemu prebivalstvu spodnjega mestnega dela veliko uslugo, če bi se zavzel za skorajšnjo realizacijo železni brvi (ne mostu!) na prostoru med Zmajskim in Šentpetrskim mostom. Ta brv bi stala, kar je menda tudi v načrtu bodočih del na Ljubljanici, pred mestno hišo na Poljanah in bi vezala Gestrinovo ulico, ki gre preko dvorišča mestne hiše, z Usnjarsko ulico na nasprotnem levem bregu Ljubljanice ob Pollakovi tovarni.

Zgraditev te brvi je nujna! Pred leti se ni čutila potreba te brvi, ker je bil Poljanski nasip še dolga vas, danes je pa tu drugae: s Poljanskega nasipa so izginile vrtne planke, v mestni hiši na Poljanah prebiva več sto ljudi, v mestni hiši je poštni urad za ves spodnji del mesta, nova Gestrinova ulica nima izhoda priko Ljubljanice in zato mora velik del prebivalstva, stanujočega v spodnjem delu mesta, po dolgem in zamudnem ovinku čez Zmajski ali Šentpetrski most. Enako morajo tudi prebivalci levega brega po velikem ovinku čez omenjena mostova.

Omenjam pri tem n. pr. dijaštvo, ki pohaja gimnazijo na Poljanah in druge zavode ter napolnil staro in ozko Sv. Petra cesto zjutraj in opoldne z drugim občinstvom tako na gosto, da je ob gotovih urah na Sv. Petra cesti promet z vozili skoroda nemogoč. Z napravo železne brvi bi se Sv. Petra cesta do neke mere razbremenila in s tem bi bilo ustreženo na vse strani.

Pripomniti je še, da bi vezala označena brv ne samo bližnje hiše in ulice ob Ljubljančini strugi, temveč bi se te brvi posluževalo veliko zaledje toliko z desnega kolikor z levega brega Ljubljanice.

Apeliram na občinski svet, da čimprej t. j. še pred zimo poskrbi za to brv. Za mostovi, ki so baš sedaj v delu, naj pride prva na vrsto kot najnujnejše delo železna brv preko Ljubljanice v smeri Gestrinove in Usnjarske ulice!

Ljubljana živi v znamenju mostov, zato naj svoje mostove zdržema uredi, tako da bo zadovoljstvo meščanstva v tem pogledu vsestransko!

Ljubljančan.

Kdo podražuje stanovanja

Živimo v hudi krizi in od vseh strani prihajajo apeli, da naj se varčuje. Tudi državna uprava je izdala že potrebne ukrepe, da srečno prebrodimo hudo gospodarsko krizo. V Ljubljani pa imamo neko še ukoreninjeno ustanovo, ki je bila že mnogokje zakonitim potom omejena, to je pravico, da se dajejo posamezne sobe poklicno v podnajem. Pravno je stvar v redu, vendar ne bi smela ta pravica preiti v izrabljanje, kakor se še danes dogaja.

V gospodarstvu se skuša izločiti vse posrednike, da bo konzum cenejši. Isto je treba storiti pri najemu stanovanja. Stanovanja v Ljubljani so danes zelo draga in se s podnajemno pravico še bolj draže. Poznam najemnike, ki imajo v najemu stanovanja preko lastnih potreb samo zato, da s podnajemi zaslužijo vse potrebno brez vsakega dela in truda. Poznam najemnike, ki plačujejo za stanovanja 1400 dinarjev mesečno, sami odajajo posamezne sobe v podnajem, prejmejo pa za isto stanovanje 1600 Din in povrhu še sami v istem zastonj stanujejo. Slišal pa sem že o primerih, ko oddajajo nekateri najemniki samo polovico stanovanja v najem za višjo podnajemnino kakor sami plačujejo najemnine za vse stanovanje.

Pri današnji krizi se mora tako postopanje izločiti v interesu narodnega gospodarstva in pravičnosti. Živeti brez dela ali imeti neopravičen zaslužek, je nemoralno. Taki ljudje so navadni troti v narodnem gospodarstvu ali pijavke na človeškem telesu, ki jih je treba odpraviti. Tudi gospodarji in hišni lastniki ne smejo trpeti podobnih primerov in bi smeli dovoliti samo v posebnh primerih podnajem, toda pod nobenim pogojem bi ne smeli biti prostori, oddani v podnajem, zaračunani dražje kakor znaša sorazmerje k celotni najemnini.

Najemniki, ki žive od podnajemov, morajo biti takoj izločeni, kajti oni so, ki podražujejo stanovanja in oškodujejo narodno gospodarstvo. Brez dela naj nihče ne živi in neopravičene obogatitve so nemoralne. V tem smislu apeliram na hišne lastnike in upravitelje.

Ljubljančan.

*

Priobčujemo pričujoči dopis z iskreno željo, da bi izločil pisec iz naše družbe vse tiste, ki žive brez dela. Če se mu to posreči, mu je zagotovljen spomenik, kakršnega nima še noben velikan. Op. ur.

— **Iz geometrije.** Časopisi poročajo, da je ameriški matematik prof. Callahan, rektor pittsburške univerze, iznašel način za razdelitev geometričnega **kota v tri dele,** s čimer so se učenjaki že 2500 let zaman trudili. — Radovedni smo, kako se njegova iznajdba razlikuje od Bogen- und Winkeltheilung, ki je bila razglašena v »Zeitschrift für Zeichen- und Kunstunterricht« na Dunaju leta 1900 in potem tudi v »Pedagoškem letniku« v Krškem. —z—

Beležnica

KOLEDAR.

Danes, sobota, 22. avgusta, katoličani: Timotej; pravoslavni, 9. avgusta: Ostrivoj.

Jutri, nedelja, 23. avgusta, katoličani: Zdenko; pravoslavni, 10. avgusta: Bogomoljka.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Gospodična tajnica.

Kino Ideal: Ljubezen Renate Langen.

Promenadni koncert »Zarje« ob 20. v Šiški pred Gasilnim domom.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Gospodična tajnica.

Kino Ideal: Ljubezen Renate Langen.

Komarjeva nedelja. Veselica »Zarje« popoldne v hotelu Bellevue.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in **jutri:** mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

Sprejem v kmetijsko šolo na Grmu

Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem za šolsko leto 1931-32, ki se prične začetkom novembra.

Šola ima dva oddelka: letno šolo in zimsko šolo. Pouk v obeh se prične prve dni novembra Letna šola traja eno leto z enomesečnimi počitnicami v avgustu prih. leta zimska pa dve zimi po 5 mesecev in sicer se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj, Letna šola je prirejena za učence iz vseh krajev bivše ljubljanske oblasti, zimska pa v prvi vrsti za prosilce iz nevinorodnih krajev.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer so strogo nadzorovani in uživajo vso oskrbo. Sprejemajo se sinovi kmečkih staršev, ki bodo po dovršenem šolanju ostali na kmetiji.

Pogoji za sprejem so: starost od 16 do 20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in z dobrim uspehom dovršeni vsaj trije razredi osnovne šole. Prosilci ,ki imajo manj kakor tri razrede osnovne šole ali pa slabo izpričevalo, ne bodo mogli priti v poštev za sprejem. Vstopiti bodo morali šele prihodnjo pomlad v pripravljalni tečaj.

Višina oskrbnine se bo določila pozneje Brezplačna mesta se bodo oddala sinovom srednjih in manjših kmečkih posestnikov, ki imajo lepo izpričevalo in se starši zavežejo, da ostane sin po dokončani šoli na domači kmetiji. Prošnji je priložiti premoženjski izkaz, potrjen od davčnega urada.

Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnoročno na celo polo in kolkovane s kolkom za 5 Din ter poslane na ravnateljstvo banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu do 20. septembra t. l. Prošnji je treba priložiti: 1. Rojstni in krstni list, 2. šolsko izpričevalo iz zadnjega razreda (ne odpustnice!) 3. izpričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod naravnost iz kake druge šole 4 a) izjava staršev, oz. varuha, da so voljni plačevati stroške šolanja (pri prosilcih za plačujoča mesta) 4. b) izjava staršev, da ostane njih sin na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu stroške šolanja (pri prosilcih na brezplačna mesta.)

Pri vstopu v zavod odloča o končnoveljavnem sprejemu sprejemni izpit iz slovenščine in računstva in pa zdravniška preiskava. Prosilec, ki izpita ni prestal, ali bi ga zdravnik zavrgel, se odkloni in se na njegovo mesto pozove drug prosilec. V prošnji naj vsak prosilec točno navede svoj naslov, zlasti pošto.

Letos se razpisuje sprejem v obe šoli. Število mest na zavodu je omejeno na 32 ker so ostala zasedli že učenci pripravljalnega tečaja. Iz tega razloga se opozarjajo gospodarji, ki želijo strokovno izšolati svoje sinove, naj s prošnjo ne odlašajo, temveč se hitro odločijo, da ne bi bilo prepozno. Vsa še morebitna potrebna pojasnila so razvidna iz »Izvestja« šole, katero posedujejo županstva, župni uradi in šol. vodstva. Iz knjižice se zamorejo dobiti točni podatki o ustroju in uredbi zavoda in o sprejemnih pogojih. Še točnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo šole.

Ženske študirajo bogoslovje

Znani rek »Mulier taceat in ecclesia« so razlagali pozneje tako, da ženska ni za duhovniški poklic na glede na vero. Toda moderna doba bo menda tudi s tem zastarelim predsodkom obračunala, kajti na berlinsko visoko šolo za vzgojo mladih židovskih rabinov se je vpisalo več študentk. Po talmudu se ženske ne smejo posvečati študiju, ki je omejen samo na moške in zato stari judje niso dovoljevali svojim hčeram študirati bogoslovje, čeprav so radi videli, da so se dekleta zanimala za vse panoge vede.

Moderni judovski očetje se pa ne vmešavajo v poklice svojih hčera in tako študira v Berlinu zdaj več mladih židovk, ki hočejo postati rabinke. Zanimivo je, da so vse iz bogatih rodbin, dočim so njihovi kolegi siromašni. Študiranje na tej fakulteti je zelo težko, ker se zahteva poleg zgodovine, filozofije in literature še temeljito poznavanje talmuda. Študentke pa večinoma svoje kolege prekašajo, kar profesorje zelo jezi. Vprašanje je samo, katera židovska verska občina bo sprejela rabinko, kajti po cerkvenih postavah ženska ne sme izvrševati tega poklica. Tudi po strogih izpitih absolventke berlinske visoke šole za rabine ne bodo dobile službe, če ne nastane v tem pogledu velik preokret.

Pri zdravniku.

— Ali ste bili pri zdravniku, ki sem vam ga nasvetoval?

— Da!

— Ste se sklicevali name?

— Da!

— No in kaj je dejal?

— Da se plača pri njem vnaprej!

Zvočni kino „IDEAL“

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri zvečer in jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer. premiera zvočnega filma

„LJUBEZEN RENATE LANGEN“

Borba matere med ljubeznijo do otroka in ljubavnika.

Moderna zakonska drama! Mondenost in razkošje!

V glavnih vlogah

Mady Christians — Franz Lederer — Alfred Abel — Hermann Picha

Zvočni film poln očarljivih in opojnih pesmi in šlagerjev.

Muzika in pesmi: **Rudolf Nehon — Friedrich Holländer.**

Pred odkritjem spomenika kralju Petru

Veliko zanimanje za odkritje — Važna navodila udeležencem

Ljubljana, 22. avgusta.

Še dva tedna nas ločita od ene največjih patrijotičnih svečanosti, kar jih je kdaj videla Ljubljana. V nedeljo 6. septembra bo odkrit v Ljubljani spomenik blagopokojnemu kralju Petru. Odkritje spomenika bo združeno z raznimi svečanostmi in prireditvami, tako da bo Ljubljana ves teden v slavnostnem razpoloženju. Velike množice prebivalstva iz vseh krajev dravske in tudi sosedne savske banovine prihite v Ljubljano, da se udeleže naše najpomembnejše narodne in patrijotične svečanosti. Na spomeniku bo napis »Naš Osvoboditelj«. S tem je

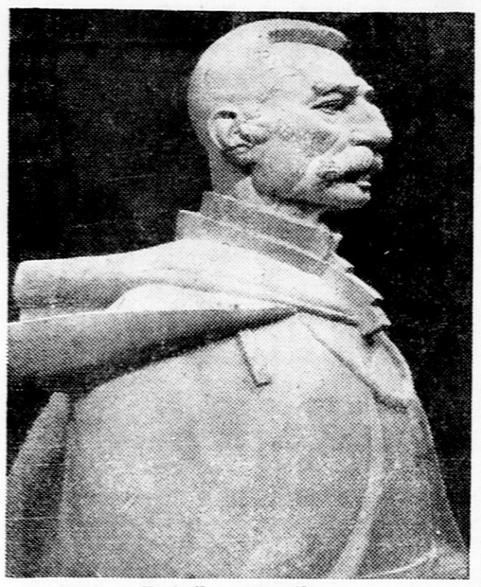

Detajl spomenika.

povedano vse. Slovenci smo že davno čutili dolžnost oddolžiti se možu, ki je nam odprl vrata v lepšo bodočnost in če tega nismo storili že prej, so krive samo slabe razmere, v katerih živi po vojni ves svet. Zdaj postavimo našemu narodnemu kralju in heroju skromen spomenik, ki je vzklil iz src našega malega človeka in je zato tem lepši dokaz naše hvaležnosti za vse ono, kar nam je dal blagopokojni kralj Peter.

Za odkritje Kralju Petru v Ljubljani vlada povsod veliko zanimanje. Odbor prejema toliko prijav, da pisarna komaj zmaguje delo. Prijavljajo se društva, o katerih javnost komaj ve, da obstojajo. In večina društev prijavlja svoje deputacije z venci.

Akad. kipar Lojze Dolinar

Vozne olajšave

Na prošnjo odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani je prometno ministrstvo dovolilo vsem udeležencem iz dravske banovine četrtinsko vožnjo na podlagi legitimacij, ki jih izdaja omenjeni odbor. Ta olajšava velja za čas od vštetega 5. do vštetega 8. septembra na vseh progah zapadno Zagreba in Karlovca. Udeleženci kupijo na podlagi legitimacij pri železniških blagajnah polovično vozovnico do Ljubljane, katera velja tudi za brezplačen povratek, če bo na legitimaciji od odbora potrjena udeležba pri odkritju. Da pa bo mogel vsakdo brez velikih težav in stroškov priti do te legitimacije, je odbor zaprosil vse slovenske občine, da z ozirom na veliki državni in nacionalni pomen te slavnosti prevzamejo posredovanje pri izdaji legitimacij.

Zato naj se vsi reflektantje na legitimacije za četrtinsko vožnjo k slavnosti odkritja spomenika takoj prijavijo občini svojega bivališča, ker morajo občine do 29. avgusta sporočiti odboru število potrebnih legitimacij, katere se bo potem takoj odposlalo posameznim občinam radi izdaje proti plačilu nabavne cene 2 Din.

Opozarjamo ob tej priliki, da za pravočasno rešitev naknadnih prijav ali prošenj za priposlanje nadaljnjih legitimacij odbor ne prevzema nobenega jamstva.

Podroben program svečanosti bo objavljen v časopisih.

Ker je z ozirom na veliki narodni pomen te slavnosti pričakovati ogromnega navala občinstva v Ljubljano, bo seveda tudi pri prevozu na železnicah velika težkoča, ako se ne bo vsak posameznik ravnal po tozadevnih navodilih. Morebitne nerednosti moremo le na ta način preprečiti, če se vsakdo pravočasno prijavi svoji občini radi legitimacije in če bo tudi pravočasno isti sporočil eventualno spremembo, tako da bo vsaka občina v stanju, da najkasneje do 1. septembra zjutraj prijavi železniški postaji, na kateri nameravajo udeleženci vstopiti, točno število istih. Seveda bodo še izdana točnejša navodila po 1. septembru, s katerimi vlaki naj udeleženci iz določenih krajev potujejo, katerih navoz se bo v interesu udeležencev samih točno dodati, ker sicer bo naval samo na določen vlak, ki bo seveda prenapolnjen in ne bo mogel naslednjih potnikov prevzeti.

Opozarjamo že danes udeležence prav posebno na določilo da si morajo dati legitimacije v Ljubljani potrditi od podpisanega odbora, ker sicer izgube veljavnost za povratek. Odbor bo potrjeval legitimacije **dne 6. septembra ves dan na krajih, ki** bodo še objavljeni v časopisju.

Odbor za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani,
Kongresni trg 1/II.

Udeležba organizacij in prijave

Ponovno opozarjamo, da je *neobhodno potrebno*, da vsa društva, organizacije, zveze, udruženja, korporacije itd. javijo podpisanemu odboru svojo udeležbo pri odkritju spomenika s tem, da mu sporočijo: Imena svojih predstaviteljev na slavnostnem prostoru (največ po 3 osebe), če nameravajo počastiti spomin Kralja Petra I. s poklonitvijo venca, če nastopi članstvo pri mimohodu v krojih in s praporom ali z zastavo in na kateri naslov naj se pošljejo izkaznice za predstavitelje na slavnostnem prostoru.

Vse priprave so v teku, sestavlja se že podroben spored, ker nas le malo časa še loči od slavnostnega dneva.

Zato pa naj vsako društvo, udruženje, vsaka organizacija, zveza, korporacija itd. čimpreje izvrši svojo prijavo *najkasneje do 27. avgusta*, ker sicer odboru ne bo mogoče vpoštevati posameznih naknadnih prijav pri zasedbi razpoložljivega prostora pred magistratom.

★

Nekatera društva, organizacije itd. prijavljajo odboru deputacije brez navedbe imen delegatov.

Zato se ponovno opozarjajo vse organizacije, društva itd., da označijo v svojih prijavah polna imena (največ po 3 osebe) z navedbo naslova, kamor naj se te legitimacije odpošljejo odnosno vroče. Izkaznice za udeležbo deputacij na slavnostnem prostoru se morajo namreč glasiti na ime.

Doslej nepravilno izvršene prijave naj se takoj obnove.

Poslovne ure odborove pisarne so vsak delavnik od 18. do pol 20. ure.

ODBOR ZA POSTAVITEV SPOMENIKA KRALJU PETRU I. VELIKEMU OSVOBODITELJU
v Ljubljani, Kongresni trg 1/II.

Poziv slovenskemu gasilstvu

Predsedstvo Jugoslovenske gasilske zveze Ljubljana je prejelo od odbora za postavitev spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani povabilo k sodelovanju povodom odkritja dne 6. septembra t. l. — Pozivljamo s tem vse gasilske župe, da zberejo in odpošiljajo čim večje število slovenskega gasilstva na ta veliki zgodovinski in patrijotični praznik, vršeč se ob desetletnici vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Gasilske župe v neposredni bližini Ljubljane in ob železniških progah naj pripeljejo članstvo korporativno, dočim pričakujemo od oddaljenejših zanesljive manjše deputacije. Vožnja tja in nazaj je četrtinska. Legitimacije je naročati pri JGZ Ljubljana najkasneje do 31. avgusta ter javiti hkratu število udeležencev. Zbirališče gasilstva bo pred Mestnim domom na Krekovem trgu v nedeljo dne 6. septembra ob pol 9. uri zjutraj. Podrobna pojasnila prejme članstvo pri župnih načelnikih.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1931.

Josip Turk, l. r., t. č. starosta.
Franc Pristovšek, l. r., t. č. tajnik.

Radioprogram

Nedelja, 23. avgusta.

9: Ing. Černe: Opoljedelstvu; 9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10.30: Versko predavanje, p. dr. R. Angelik Tominec; 11: Salonski kvintet; 12: Čas, dnevne vesti, plošče; 15.30: Kuharjev šramel kvartet; 16.30: Veseloigra »Te modre oči« (Št. Jakobski gledališki oder); 17: Rezervirano za prenos nogometne tekme Ilirija : Primorje; 19.45: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslovenski prvak in velemojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku; 20: Pavčičev večer: I. Uvodna beseda; II. umetne in narodne pesmi pojeta ga. Pavla Lovšetova in g. Mirko Jelačin, pri klavirju g. Marjan Lipovšek; 21: Prenos iz Rogaške Slatine: 1. Zgodovina in opis zdravilišča; 2. Simfonični koncert godbe Dravske divizije; 22.30: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 24. avgusta.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18.30: Salonski kvintet; 19: Prof. France Pengov: Reja plemenitih kožuharjev; 19.30: Plošče; 19.45: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslov. prvak in velemojster dr. M. Vidmar; 20: Prenos opere iz Salzburga, vmes poročila in časovna napoved; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

Vsi prijavljeni mojstri so že prispeli — Drevi je pozdravni večer v Kazini

Bled, 22. avgusta.

Včeraj in danes so prispeli na Bled vsi za veliki mednarodni šahovski turnir prijavljeni mojstri in se nastanili po hotelih. Včeraj so prispeli tudi številni tuji novinarji, strokovni poročevalci velikih inozemskih listov. Večina še nikdar ni bila na Bledu, ki je napravil nanje po svoji romantičnosti, razkošju in komfortu najboljši vtis. Najbolj je bil nad Bledom vzhičen Kasdhan.

Danes popoldne bo v Toplicah žrebanje, zvečer bo pa v Kazini pozdravni večer, na katerem se šahisti prvič sestanejo. Na Bledu vlada za turnir veliko zanimanje med gosti, mnogi so si že rezervirali vstopnice za jutrišnjo otvoritev.

Vsega skupaj se bo odigralo 26 kol. Izmed štirinajstih udeležencev odigra vsak z vsakim dve partiji. Na teden bodo odigrali pet kol, dva dneva v tednu bosta prosta, da si mojstri nekoliko odpočijejo. Za vsako partijo je določenih 7 ur, v katerih je potrebno potegniti najmanj 50 potez. Če po 50. potezi še ne bo odločitve, bo partija prekinjena. Viseče partije se bodo odigrale v torkih.

Borba za prva mesta bo huda. Favoriti so Aljehin, Niemcović, Bogoljubov, dr. Vidmar, Spielmann, dr. Tartakower. Gotovo pa je, da jim bodo mlajši, tako Stolz, Pirc in Khasdan, kateremu daje zlasti dr. Vidmar mnogo šans, zmešali marsikateremu favoritu in ni izključeno, da bo na koncu turnirja ta ali oni izmed njih med prvo plasiranimi. Eno kolo se bo, kakor smo poročali včeraj, odigralo v Ljubljani, dan še ni določen.

Dr. M. Vidmar

Dr. S. Tartakower

Bogoljubov

A. Niemcović

Spielmann

V. Pirc

Zadovoljiv poset naših letovišč

Ljubljana, 22. avgusta.

Iz letošnje statistike tujskega prometa, ki sicer še ni zaključena in v kateri manjkajo podatki za avgust, je razvidno, da je bil poset v naših letoviščih kljub svetovni gospodarski krizi razmeroma zadovoljiv, čeprav nekoliko zaostaja za lanskim. Deloma gre to tudi na račun mednarodne kolnijalne razstave v Parizu, kajti marsikdo, ki sicer običajno preživi dopust v letoviščih, se je odločil za Pariz, kamor romajo letos iz vseh držav velike množice na kolonijalno razstavo.

Med vsemi našimi letovišči je kakor vedno tudi letos Bled na prvem mestu. Do konca julija je bilo na Bledu 9988 gostov, približno 2000 manj, nego lani. Največ jih je bilo iz Jugoslavije in sicer 4034, iz drugih balkanskih držav 22, iz Avstrije 1635, iz Češkoslovaške 1601, iz Anglije 78, iz Francije 27, iz Madžarske 394. iz Nemčije 1771, Poljske 75, iz drugih evropskih držav 150, Iz Severne Amerike 23, Južne Amerike 22, Azije 7, Afrike 4 in Avstralije 3.

V Rogaški Slatini je bilo do konca julija 4476 gostvo, nekoliko manj kot lani. Toda upoštevati je, da je bila lani rekordna sezona po vseh naših letoviščih. Edino v Kranjski gori ni nazadoval obisk. Tam je bilo do konca julija 2774 gostov, glavni kontingent je pa prispel šele v avgustu. V Laškem je bilo 571 tujcev.

Zanimiv je bil tudi poset v Ljubljani. Do konca julija je bilo v Ljubljani 27.458 tujcev, od teh jih je bilo izrazito poslovno 1417 (trgovski potniki, zastopniki itd.)

Za druga letovišča in mesta statistika še ni izgotovljena, v kolikor je pa znano, je bil obisk povsod razmeroma ugoden. To velja za Doberno pri Celju, Rimske Toplice, Dolenjske Toplice, Rateče, Jezersko in druge manjše gorenjske kraje. Zato se lahko trdi, da je tujski promet pri nas zadovoljiv, zlasti če upoštevamo, da so ostala letos nekatera svetovna letovišča prazna. V Italiji se bridko pritožujejo, tudi koroška letovišča niso bila posebno dobro obiskana. V četrtkovi graški »Tagespost« poroča Wolfgang Schneditz v podlistku »Moskitos, Tauben Lido«, da je letos na Lidu pri Benetkah prazno in pusto. Večina gostov je izostala. Nemcev ni, Avstrijcev tudi ne, prav redki so Američani in Angleži. Med maloštevilnimi gosti je še največ Italijanov.

Novinec v ječi.

— »Gospod paznik, zakaj pa imate tu na vsakem oknu mrežo?

— To je zaradi varnosti.

— To je čisto odveč. Kdo bi pa hotel vlomiti v ječo?

Novi prvomestnik CMD

Ljubljana, 22. avgusta.

Včeraj popoldne se je vršila žalna seja CMD v počastitev spomina blagopokojnega prvomestnika notarja Aleksandra Hudo-

vernika. Predsedovala ji je dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva. Pokojni prvomestnik je glede vodstva družbe izrazil željo, naj bi ga prevzel vseučiliški profesor g. Rado Kušej. Sprejet je bil predlog gospe Franje Tavčarjeve, da se ustanovi Hudovernikov sklad, potem pa je bila seja prekinjena. Po zopetni otvoritvi je bil soglasno izvoljen za novega prvomestnika CMD vseučiliški profesor g. dr. Rado Kušej, ki je izvolitev sprejel ter obljubil, da bo po svojih najboljših močeh skrbel, da bo ta važna narodnoobrambna ustanova izpolnjevala svoje vzvišene naloge.

Oblečemo Vas
elegantno od nog do glave
za mal denar
zelo ugodno. — Tudi na obroke!
A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Knjige Vodnikove družbe

Vodnikova družba v Ljubljani izda v letu 1931 naslednje štiri nadvse zanimive, zabavne in poučne knjige:

1. Vodnikovo pratiko za leto 1932. Obranila bo dosedanjo lepo pratikarsko opremo ter prinesla obilo izbranega poučnega in zabavnega gradiva v besedi in sliki. Knjigo krasi 16 strani izvrstnih in zanimivih fotografskih posnetkov v bakrotisku.

2. Ivana Matičiča povest: »Moč zemlje«. Pisatelj je živel nekaj let pred vojno med našimi rojaki na Koroškem in ob desetletnici plebiscita je napisal povest o naši lepi zemlji onkraj Karavank. Ni to, ljubavna zgodba dveh, treh ljudi, temveč živa pripoved Koroške vasi, pisana kolektivno, zajeta iz resničnega doživetja naše izgubljene zemlje. Povest, ki je ne odložiš, dokler je nisi prečital.

3. Dr. Ivan Lah: »Sigmovo maščevanje«. Povest iz življenja ubožnega dolenjskega plemiča Sigme, čigar oče je pristaš Zrinjskih. Ko se pripravlja zarota, pride hrabri Sigma na Ozalj, glavni grad Frankopanov, kjer se razvijejo romani mladih ljudi. Naposled nastane boj, ki se ga udeležuje Sigma do katastrofe hrvatskih zarotnikov, nato pa se vrne domov in maščuje zločine očetovih nasprotnikov. Delo riše borbo idealizma proti hlapčevstvu in je napisano izredno živahno in krepko.

4. Profesorja Mihajla Pupina svetovnoznani lastni življenjepis »Od pastirja do izumitelja«, ki podaja pestre slike in nadvse zanimive prizore in premišljanja nadarjenega jugoslovenskega dečka, ki je šel v deželo dolarjev s trebuhom za kruhom, izkusil tam obilo gorja in neprijetnosti, zmagal v mnogih življenskih borbah ter postal naposled profesor na columbijski univerzi in znameniti izumitelj. Knjigo je poslovenil dr. P. Brežnik.

Uprava Vodnikove družbe prosi vse člane, ki še do danes niso obnovili svoje **članarine za leto 1931, da se takoj prijavijo pri svojih poverjenikih ali pa direktno pri centralni pisarni v Ljubljani.** Istotako poziva tudi vse ljubitelje lepih knjig, da takoj prijavijo svoje članstvo Vodnikovi družbi v Ljubljani. Naj ne bo slovenske rodbine, katere vsaj eden rodbinski član ni naročnik knjig Vodnikove družbe! Gg. poverjeniki, poagitirajte med svojimi znanci za družbo! Bravec »Slov. Naroda« prijavi še danes svoje članstvo pri Vodnikovi družbi!

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Dnevne vesti

— **Čehoslovaki in naš tujski promet. Letos** bo češkoslovaških letoviščarjev na naši rivijeri in v drugih letoviških krajih 10 do 15 odstotkov manj, kakor jih je bilo lani. To pa ni posledica konkurence, ki jo dela pariška kolonijalna razstava, katero je posetilo že okrog 20.000 Čehoslovakov, temveč gospodarske krize, ki se pozna tudi na Češkoslovaškem.

— **Poštna razstava.** Na jesenskem velesejmu razstavi poštna uprava poleg telegrafskih, telefonskih in drugih tehničnih aparatov ter poleg filatelističnih predmetov še mnoge druge zanimivosti, ki pokažejo občinstvu notranji in zunanji poštni promet. Naj naštejemo nekatere teh zanimivosti: ogromna karta s telegrafskimi in telefonskimi progami v dravski banovini, druga karta s poštnimi zvezami na področju ljubljanske poštne direkcije; na njej bo razvidna tudi velikost prometa na posameznih poštah; potem karta poštnih zvez med poštami naše banovine in inozemstvom; nadalje karta poštnih zvez med dravsko banovino in prekomorskimi deželami; nazorna statistika avtomobilskega prometa in vseh vrst poštnih pošiljk od leta 1923. naprej; slika, ki kaže, zakaj je pošiljka nedostavljiva; druga taka umetniška slika, ki nam pove, kako ogromno je število neizročljivih pošiljk, to je tistih pošiljk, ki se ne morejo zaradi pomanjkljive opreme niti izročiti naslovniku, niti vrniti pošiljatelju in se zato na nekem posebnem uradu sežigajo; različni letaki poučne vsebine; slike iz poštnega prometa pod stereoskopom. Zelo interesantna bodo v domači delavnici precizno izdelana poštna vozila v miniaturi, nadalje stroji za žigosanje poštnih pošiljk, posebno pa še pri nas za sedaj še redko uporabljeni frankotip, frankiralni stroj, ki ga uporabljajo večje tvrdke in podjetja, da olajšajo z njim poslovanje sebi in pošti. Zanimali bodo tudi točni izdelki lastne poštne tiskarne, tako obrazci, brošure, knjige in drugi pripomočki.
Dr. J. T.

— **Licitacija za zgradbo dveh stanovanjskih hiš.** Dne 19. septembra 1931 se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani prva javna ofertalna licitacija za zgradbo dveh stanovanjskih hiš v Ljubljani. Načrti, proračuni in drugi podatki se dobijo od 10. septembra 1931 naprej pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, II. nadstropje, soba št. 116, za Din 250 za vsaki elaborat. Ustmena pojasnila so takoj na razpolago.

— **Razstava slovenskih mest** pri kateri prednjačita Ljubljana in Maribor s svojim obsežnim in zelo zanimivim materijalom nam bo na jesenski razstavi na velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra pokazala izredno pridnost in marljivost naših meščanov in pomen mest za našo zgodovino, kulturo in gospodarstvo. Ta velika revija truda in prizadevanja naših mest bo neobhodno rodila mnogo novih pobud v našem gospodarstvu tudi za bodočnost.

— **Poštni zakon.** Za Slovenijo in Dalmacijo je veljal do zadnjega časa stari avstrijski poštni zakon iz leta 1837. Zdaj je pa za vso našo državo v veljavo stopil novi zakon o pošti, telegrafu in telefonu. Na slovenščino ga je prevedel, izdal in založil Tilen Epih, svetnik pri dravskem poštnem ravnateljstvu v Ljubljani. Določila novega poštnega zakona so potrebna državnim in občinskim uradom, notarjem in odvetnikom, zadrugam ter sploh vsem večjim podjetjem. Brošura ima 28 strani. Jezik je lep, tisk na belem močnem papirju čist. Ker je poštni zakon važen za vse državljane, je dobro, da ga imamo pri roki v brošuri, saj stane samo 8 Din.

— **Nemški obrtniki v Zagrebu.** Prihodnji teden prispe v Zagreb 40 obrtnikov iz Leipziga. Njihovo potovanje po naši državi je turističnega značaja. V Zagrebu ostanejo en dan, potem pa odpotujejo v Banja Luko, Jajce, Sarajevo, Dubrovnik in na Sušak, od koder se vrnejo preko Dunaja domov.

— **Gostilničarstvo in hotelirstvo** bo na tujsko prometni razstavi na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra odlično zastopano v posebnem strokovno - poučnem oddelku. Prikazana bo vzorno opremljena gostilna in podeželski hotel s pivskimi sobami, točilnico, halom, stranišči, kuhinjo, tujskimi sobami s kopalnico itd., vse v naravni velikosti in popolnoma opremljeno. Razni načrti in slike bodo izpopolnjevale ta oddelek. Temu oddelku bodo priključene tudi zanimive in poučne razstave Zimskosportne zveze, Slov. planinskega društva, Turistovskega kluba Skala, kopališča SK Ilirija, Banovinske zaloge šolskih knjig, Filatelističnega društva, OUZD itd.

— **Razid društva.** Litijsko okrajno učiteljsko društvo se je po novih odredbah na izrednem občnem zboru prostovoljno razšlo in se reorganiziralo v sresko društvo JUU Litija.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrožno sodišče v Mariboru je prepovedalo Francu Nemcu iz Mihovcev pri Veliki Nedelji zahajanje v krčme za dobo dveh let.

— **Tekma slovenskih harmonikarjev** na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra se vrši dne 30. avgusta. Kdor se še ni prijavil, naj to nemudoma stori. Zadostuje navadna dopisnica, naslovljena na urad velesejma v Ljubljani, nakar dobi priglašenec vsa potrebna navodila. Zmagovalci v tekmi dobe lepe nagrade in diplome.

— **Sokolsko društvo Vače** priredi jutri v nedeljo 23. t. m. popoldne na Vačah svoj letni javni nastop. Od vseh vlakov, razen prvega jutranjega, vozijo na Vače izpred postaje v Litiji avtomobili po zelo nizkih cenah. Isto bodo vozili tudi nazaj iz Vač v Litijo. Ker so Vače lepa izletna točka, se pričakuje posebno iz Ljubljane velika udeležba.

— **Kmetijska razstava na ljubljanskem velesejmu.** V času od 29. avgusta do 9. septembra t. l., ko bo na ljubljanskem velesejmu velika razstava tujskega prometa v dravski banovini, te izredno važne prireditve našega občega gospodarstva, se hoče ob tej priliki pokazati tudi nekatere najvažnejše kmetijske panoge, ki so s tujskim prometom tesno v zvezi. Prireditve imajo namen, ne samo tujcem, temveč tudi predvsem našim kmetskim gospodarjem pokazati, kako smo napredovali in se moramo z največjo vnemo poprijeti, da bomo v tej težki gospodarski krizi naše pridelke lažje spravili v denar in tako izboljšali težavno gospodarsko stanje. Program kmetijskega oddelka je: Vinska razstava, mlekarska in sirarska razstava, čebelarska razstava, razstava zelenjave, razstava perutnine in kuncev in razstava kmetijskih strojev in gospodarskega orodja.

— **Na meščanski šoli v Trbovljah** se bodo vršili ponavljalni in privatni izpiti dne 27., 28. in 29. avgusta. Podrobnosti so objavljene v šolski veži na oglasni deski. Vpisovanje bo 31. avgusta, otvoritvena služba božja pa 3. septembra.

— **Pocenitev bombaža.** Prejeli smo: Inozemski in zlasti dunajski listi so pred kratkim prinesli vest, da je cena bombažu bistveno padla. Čeprav odgovarja ta vest dejanskemu stanju, vendar lahko zavede javnost v napačno sklepanje. Upoštevati je namreč treba, da se izgotovljen izdelek nikoli ne poceni v istem razmerju kakor pade cena sirovini, ker je treba upoštevati stroške predelave, t. j. stroške predenja, tkanja, požlahtnitve, barvanja, manipulacije itd. Razen tega se omenjeni padec cene na trgu tudi še ne bo poznal takoj, ampak šele spomladi prihodnjega leta, ker je trgovina z zimskim blagom že založena, pri katerem padec bombaževe cene seveda še ni upoštevan. Ves padec pri izgotovljenih tekstilnih izdelkih pa bo tudi takrat znašal komaj 4—5%.

— **Zveza barvarn in kemičnih čistilnic oblek v kraljev Jugoslaviji, s sedežem v Zagrebu** je imela dne 26. julija svojo skupščino v Ljubljani. Prisotne je pozdravil zvezni predsednik g. Drag. Reich. Poslovno delo zveze pa je do podrobnosti obrazložil tajnik g. ing. Vilko Ondrušek. Po absolutoriju starega odbora je bil izvoljen stari odbor in sicer: predsednik Drag. Reich, Zagreb, I. podpredsednik: Obrad Janjić, Beograd, II. podpredsednik: Adolf Reich, Ljubljana, tajnik: ing. Vilko Ondrušek, Zagreb, blagajnik: Gojko Veselinović, Sr. Mitrovica, 2 odbornika: Pavel Nedog, Maribor, Drag. Kovačec, Osijek. V nadzorstvo so bili izbrani gg. Albert Ondrušek, Osijek, Nikola Dinić, Beograd, Josip Kersting, St. Pazova. Nadalje so bili sprejeti razni pogoji in sprejem obleke za barvanje in kemično čiščenje. Nova skupščina se bo sestala meseca februarja 1932 v Zagrebu.

— **Ekskurzija jugoslovenskega Turing kluba na Kajmakčalan in v Južno Srbijo.** Jugoslovenski Turing klub v Beogradu, priredi od 12. do 18. sepetembra velik nacijonalni izlet na Kajmakčalan in v Južno Srbijo. Udeležniki posetijo poleg Kajmakčalana, Skoplje, Bitolj, Prilep, Gradsko in Stobi (znane izkopine). Informacije daje glavna poslovalnica Jugosl. Turing Kluba v Beogradu, Kralja Milana 15, kakor tudi vse biljetarnice Putnika.

— **O danskem maslu gre glas po vsem svetu.** Nekaj bo že na tem, res je pa tudi, da se i v naši domovini izdeluje maslo, ki mora zadovoljiti vsakega še tako razvajenega konzumenta. Prepričajte se na mlekarski razstavi jesenskega velesejma, kjer se Vam predstavijo nekatere renomirane znamke, kot »Jagoda«, »Deteljica«, čajno maslo mlekarske šole, mlekarske šole, mlekarske zadruge v Radomljah i. dr.

— **Smrtna kosa.** Davi je umrla v Ljubljani vdova po železničarju ga. Ana Poderžaj, roj. Golba. Pokojna je bila simpatična žena tihega značaja, priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo v ponedeljek ob 14. z Resljeve ceste 11. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in nestanovatno vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno, v nekaterih nevihte z nalivi. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 27.9, v Beogradu 25.8, v Splitu 31.2, v Sarajevu 29.2, v Zagrebu 20.4, v Ljubljani 20.2, v Mariboru 18.3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.3, temperatura je znašala 12 stopinj.

— **Zopet sneg na planinah.** Včeraj, ko je divjala nad Ljubljano in delom Doleniske nevihta, je v planinah močno snežilo. Ko se je v opoldanskih urah zjasnilo, so bile Kamniške planine, Karavanke in Julijske alpe v beli snežni odeji. Seveda je pa sojnce kmalu pobralo sneg in proti večeru ga že ni bilo več niti na gorskih grebenih.

— **Smrtonosni padec.** V Sisku je padel včeraj dopoldne s strehe gimnazije soboslikar Josip Kos. Hotel je izključiti električni tok, pa ga je vrglo s strehe. Zlomil si je roke in noge, obenem je pa zadobil hude notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Strašen zločin gluhoneme žene.** V vasi Lipovcu blizu Slatine se je odigrala pretresljiva zakonska tragedija. 55letna Ana Pendič, ki je živela že 30 let v divjem zakonu s Savo Obradovićem, je svojega priležnika umorila. Bila sta sama doma in ko so se drugi vrnili s polja, so našli 73letnega Savo z razbito lobanjo. Pod mizo je stala steklenica žganja. Ker je Ana že od rojstva gluhonema, je niso mogli zaslišati. Z rokami je kazala, da se je bil Savo napil žganja, da je padel in udaril z glavo ob mizo. Kmalu se je pa izkazalo, da je Ana starcu s sekiro presekala glavo.

— **Amerikanske tople in ledene bar pijače, aperitive, coctaile v vseh oblikah in okusih, mešane po špecijelno zato v inozemstvu izučenem »mixerju« dobite dnevno od 5. ure popoldan naprej v Elitnem avtomatičnem buffetu RIO, Ljubljana, Šelenburgova ulica.** 2364

+ **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

V slučajih zastrupljenja povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu, je uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem staropreizkušena **»Franz Josefova« voda** ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj **Zadnja pot notarja Aleksandra Hudovernika.** Včeraj popoldne so spremili svojci ter številni prijatelji in znanci blagopokojnega predsednika notarske zbornice in prvomestnika CMD g. Aleksandra Hudovernika k zadnjemu počitku. V imenu notarske zbornice se je poslovil pred njo žalosti od njega litijski notar g. dr. Krevel, v imenu CMD pa vseučiliški prof. dr. Rado Kušej. Potem so zapeli pevci Ljubljanskega Zvona in Glasbene Matice pod vodstvom pevovodje g. Prelovca žalostinko »Vigred«. In razvil se je dolg žalni sprevod s krasnim vencem vodstva CMD na čelu, kateremu so sledili venci mestne občine, notarske zbornice in društva Pravnik. Svojcem so sledili za krsto gg. ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, župan dr. Puc s podžupanom prof. Jarcem, skoraj vsi notarji iz dravske banovine, zastopniki odvetniške in zdravniške zbornice, mnogo drugih odličnih predstavnkov raznih društev in korporacij ter številno občinstvo. Pri odprtem grobu se je poslovil od svojega stanovskega kolege v imenu tovarišev in prijateljev notar g. Pleiweis.

—lj **Počastitev spomina treh odličnih mož.** Odbor za postavitev spomenika kralju Petru v Ljubljani je imel snoči sejo, na kateri se je predsednik inž Ladislav Bevc spominjal treh, za uspeh te patriotične akcije zelo zaslužnih mož, predsednika odvetniške zbornice dr. Danila Majarona, predsednika notarske zbornice dr. Aleksandra Hudovernika in zaslužnega organizatorja našega tujskega prometa dr. Valentina Krisperja. Prva dva sta bila člana častnega predsedstva, dr. Krisper je pa poskrbel za prvi večji prispevek za spomenik. Člani odbora so vstali in počastili njihov spomin.

OTROŠKI ZDRAVNIK
DR. DRAGAŠ
se je preselil v Beethovnovo ulico št. 4
(pri Kranjski hranilnici. Telefon 3336)

—lj **Manjše zidave.** Na Jegličevi cesti je v delu enonadstropni prizidek na dvorišču hiše državnega uradnika Josipa Janše. Zidarska dela je prevzel stavbnik inž. Franc Tavčar. Na Cesti v Rožno dolino je ometana in prebeljena eno-, oziroma dvonadstropna hiša št. 3, ki je last Batičevih. Zidarska dela je izvršil stavbni podjetnik Ivan Slokan.

—lj **Nova Hajdrihova ulica** bo kmalu otvorjena in leži med Tržaško cesto in Gradaščico v smeri Glinške ulice. Tu so namreč izpeljali glavni kanal kanalizacije Rožne doline in zapadnega dela mesta, zdaj pa ravnajo teren ter navažajo zemljo za novo cesto. Letos se je dvignilo ob tej cesti že nekaj hiš, zdaj so pa ustvarjeni pogoji za parcelacijo poleg ležečih zemljišč in za popolno gradbeni razmah. — Glavni kanal bo kmalu zbetoniran v vsej dolžini od železnice v Glinški ulici do trnovskega mostu pri Groharjevi cesti. Ena skupina delavcev dela v Glinški ulici, druga pa v smeri od Groharjeve ceste ob Gradaščici proti Hajdrihovi ulici. Slednja skupina bo najbrž gotova z delom že v ponedeljek, za zbetonirati je še ob Koleziji okrog 20 metrov kanala.

—lj **Začetek šolskega leta 1931/32 na drž. konservatoriju v Ljubljani.** Vpisovanje na zavod bo v dneh 1., 2. in 3. septembra. Dne 4. in 5. septembra so sprejemni izpiti, dne 7. pa redni pouk na vseh oddelkih in razredih. Vpisovanje je v sobi št. 18 v Gosposki ulici št. 8. Vsak gojenec mora pri vpisovanju predložiti uradno prijavo kolekovano s kolekom po 5 Din in natančno izpolnjeno v vseh rubrikah. Prijava se dobi pri služitelju. Novi gojenci morajo predložiti poleg prijave še krstni list in zadnje šolsko izpričevalo zavoda, ki ga sicer še obiskujejo. Stari gojenci morajo predložiti lansko konservatorijsko izpričevalo in indeks. Vpisnina znaša 40 Din, taksa za sprejemni izpit pa 30 Din. Vpisovanje se vrši dnevno od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure. Ravnateljstvo.

— **»Gorenjski slavček«.** Priljubljena slovenska opera »Gorenjski slavček«, ki jo je imelo naše glasbo ljubeče občinstvo priliko pogosto slišati v operi, se vprizori ob priliki jesenskih svečanosti na terasah hotela »Tivoli«. Prostor, ki po svoji legi odlično odgovarja takemu namenu, bo v to svrho še posebej prirejen z vsemi potrebnimi tehničnimi pripomočki. Vprizoritev pri kateri bodo sodelovali izbrani pevci z močno povečanim orkestrom in zborom ljubljanskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, bo gotov zanimala ne samo ljubljansko občinstvo, temveč tudi vse goste, ki bodo prihiteli v Ljubljano.

—lj **Glasbena šola Nar. železničarskega glasbenega društva »Sloga«.** Vpisovanje gojencev se vrši dne 9., 10. in 11. septembra dnevno od 8. do 12. in 14. do 18. v društveni glasbeni dvorani v Ljubljanskem dvoru, Pražakova ulica. V soboto, dne 12. septembra ob 16. razdelitev učnih ur ter v ponedeljek, dne 14. septembra 1931 pričetek rednega šolskega pouka v vseh oddelkih. Pogoji glede vpisovanja so razvidni iz oglasa, ki je nabit na deski v vestibulu glasbene dvorane pred Sloginimi šolskimi prostori.

—lj **Začetek šolskega leta na Tehniški srednji šoli v Ljubljani.** Vpisovanje v prvi letnik vseh oddelkov (odsekov tehniške srednje šole, delovodskih in strokovno - obrtnih šol) se bo vršilo od 1. do 3. septembra. V višje letnike se bodo vpisovali v ponedeljek 7. septembra. Sprejemni izpit (samo na ženski obrtni šoli) se bo vršil v ponedeljek 7. septembra. Red izpitov je objavljen na razglasni deski. Na geometrskem odseku in na mizarski in strugarski delovodski šoli ne bo prvega letnika.

—lj **Jutri** ob 16. vrtna veselica delavske godbe »Zarja« v hotelu Bellevue. Bogat srečolov. Šaljiva pošta s 3 lepimi darili za tiste, ki dobe največ razglednic. Prvo darilo živo jagnje, drugo gugalni konj, tretje zlati medaljon. Ples!

—lj **Gospodinjska šola in internat »Mladika«.** Vpisovanje v gospodinjsko šolo in internat »Mladika« se vrši 1. in 2. septembra t. l., vsakokrat od 9. do 11. ure v pritličju Mladike. Sprejemajo se tudi pismene prijave. Na zahtevo pošlje zavod prospekte.

—lj **Drevi ob 20.** promenadni koncert delavske godbe »Zarja« v Spodnji Šiški na trgu pred gasilnim domom.

—lj **Sokol II.** vabi vse svoje članstvo in prijatelje društva, da se udeleže izleta na Rašico v nedeljo 23. t. m. Odhod s kamniškim vlakom ob pol 8. zjutraj z glavnega kolodvora. Za vse telovadce je izlet obvezen. Zdravo!

—lj **Na I. državni dekliški meščanski šoli v Ljubljani** se vrše popravni izpiti dne 24 in 25. avg. Vpisovanje je 1. in 2. septembra.

—lj **Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola vabi vse člane na važni sestanek, ki se vrši v ponedeljek 24. t. m. ob pol 7. uri zvečer v društveni sobi v Narodnem domu (Vhod iz Bleiweisove ceste).**

—lj **Rdeča noč, ples v hotelu Tivoli, danes in jutri Jazz - kapela.**

—lj **Društvo Soča** vabi vse svoje člane na širšo odborovo sejo, ki se bo vršila v torek 25. ob 8. zvečer pri g. Rebecu v restavraciji Gorenjski kolodvor. Zaradi zelo važnega dnevnega reda, pridite vsi, ki se zanimate za društvene zadeve. 413n

—lj **Na dirko Ljubelj** vozi avtobus izpred kavarne Evrope ob 8.15 direktno na start in nazaj. Cena 50 Din. 415n

—k **Prvovrstni štajerski rizling z vinskega vrha Jeruzalem,** po 16 Din, cviček iz Gadove peči po 14 Din, toči **gostilna V. Jeločnik Rožna dolina.** 65L

GRAMOFONSKE PLOŠČE po Din 3.—
izposojuje »ŠLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov.
LJUBLJANA, Vegova ulica štev. 2

Danes ob 4., ½ 8. in 9 ¼ in jutri ob 3., 5., 7. in 9. zvečer.
najboljši govoreči film prošle sezone!

Krasen dopolnilni spored: **»Najnovejši Paramountov tednik«**
„Elitni kino Matica“
Telefon 2124

Iz Celja

—c **Vse brate in vse sestre,** ki so se udeležili vožnje na mestnem avtobusu iz Sv. Petra pod Sv. Gorami v Celje, ki je ponesrečil, prosimo, da prijavijo vse kakoršnekoli svoje odškodninske zahtevke podstarosti br. Strecu Dragu v Celju. —
Sokolsko društvo v Celju.

—c **Dežurno lekarniško službo v Celju** ima od danes do vključno petka 28. avgusta lekarna Pri križu na Kralja Petra cesti.

—c **Nedeljski šport v Celju.** V nedeljo dopoldne priredi Klub slovenskih kolesarjev v Celju na trikratni krožni progi Celje - Teharje - Ljubečna - Arclin - Celje v skupni dolžini 57 km klubsko dirko, katere start bo ob 9. dopoldne pred Gamsovo trgovino v Gaberju in cilj istotam okrog 11. dopoldne. Prijave sprejema še do drevi do 20. g. Mirko Pajs v Celju, Prankopanova ulica 3. Prijavnina je 10 Din. — Na igrišču pri Skalni kleti pa se bo vršila jutri popoldne ob pol 17. nogometna tekma med SK Hajdukom iz Zagreba in celjskimi Atletiki. SK Hajduk je zelo dobro moštvo in je nedavno premagal kombinirano moštvo zagrebškega Gradjanskega.

Šport

— **Prvak Slovenije v tenisu v Ljubljani.** SK Rapid, Maribor, SK Ilirija, Ljubljana. V soboto 22. in nedeljo 23. t. m. se vrši na prostorih SK Ilirije v Ljubljani pod Cekinovim gradom prijateljski tenis turnir med prvakom Slovenije SK Rapidom, Maribor, in Ilirijo, Ljubljana. Rapid postavi svoje najboljše igralce, kateri so zastopali tudi barve svojega kluba na državnem prvenstvu v Zagrebu. Za Ljubljano bo to vsekakor senzacija in bo gledalcem nudeno ogledati si nadvse zanimive igre. Že imena kot: Leyrer, Hitzl, Holzinger itd. dokazujejo, da bomo imeli priliko prisostvovati turnirju lepih in napetih iger. Pri Iliriji nastopi prvič za barve kluba član g. Truden, znani internacijonalec v tenisu, ki ga imama le redko priliko videti na belem polju zaradi večkratne odsotnosti in je njegov nastop za ta turnir zasiguran. Poleg njega nastopijo tudi še gg. Kmet, inž. Novak, Gorup, Stojan in Zajc. Postava dam momentano še ni znana. Turnir prične danes popoldne ob 4. in se nadaljuje v nedeljo ob 8. zjutraj. Vabljeni vsi prijatelji tenisa.

— **Motocikliška gorska dirka na Ljubelj.** Motokolesarski klub »Ilirija« javlja k nedeljski motocikliški dirki na Ljubelj sledeče: Dirke se pričnotočno ob 10. dopoldne. Start ob pristavi barona Borna pod Sv. Ano, cilj vrh Ljubelja. Dirkalna **proga se zapre točno ob 9.,** nakar se p. n. občinstvo opozarja. Občinstvo, ki bo prisostvovalo dirkam, vljudno prosimo, da se brezpogojno pokori odredbam vodstva dirke in reditelјev. Za turistovski vlak, ki pride ob 7 v Tržič, je urejena avtobusna zveza naravnost k startu, nakar občinstvo posebno opozarjamo. Za parkiranje avtomobilov in motociklov je določen prostor pri vili barona Borna pri Sv. Ani. Izredno krasna darila, med njimi 8 pokalov, so razstavljena v izložbi Magdič na Aleksandrovi cesti. Tajništvo Motokol. kluba »Ilirije« posluje permanentno ter so za pojasnila na razpolago **telefonske štev. 2809 in 2662.**

K. W. Aramis:

Pismo s počitnic

»Dragi možiček!

Najprej Ti moram sporočiti, da smo srečno prispeli in da smo se za prvo silo že uredili. No, to ti je bilo potovanje!

Vlak je bil neusmiljeno natlačen in nekakšna imenitna živina se ti je v našem oddelku tako nesramno šopirila in pretegovala, da je sedla naši Olinki naravnost na kolena; nesramnež, kakor da bi sedel na svojem kovčegu. Saj veš, dekle nima lesenega jezika in tako mu je povedalo, kar mu je šlo, temu neotesancu nesramnemu. Občinstvo se je takoj razdelilo v dva tabora — kakor je pač pri nas navada — eni so zagovarjali to nesramno govedo, drugi zopet dekle, mnogi so pa tudi zatrjevali, da je največ kriva železnica, ki za tolik denar ne da potnikom dovolj vagonov, da bi imeli vsi kje sedeti.

Ta dogodivščina je nam krajšala čas. Poleg tega sta prilomastila v naš vagon dva potujoča muzikanta in neprestano sta igrala moderne plese tako, da nisem niti opazila, kdaj smo prevozili postajo, kjer bi bili morali izstopiti.

Še sreča, da je bil sprevodnik dovolj dostojen, niti globe ni zahteval od nas, temveč je nas na prihodnji postaji lepo prijazno izvagoniral. Čez dve uri je privozil vlak v nasprotni smeri. Da bi si čakanje vsaj malo skrajšali, sem dala otrokom pojesti pripravljeno večerjo in pospravili so jo z veliko slastjo.

Ko smo lezli v vlak, sem Olinki izrecno zabičila, naj pazi, da moramo izstopiti na prvi postaji, toda pomisli, ta mrha se je zapletla v pogovor z nekim fantičem in tako je gostolela, tako obračala po njem oči, da ni nič videla, ne slišala, mi smo izstopiti, ona ... ona se je pa odpeljala lepo naprej proti Varšavi.

Lahko si misliš, kako sem se jezila. Stala sem na postaji in sama nisem vedela, kaj početi. Naš gospodar je nas prvotno čakal na postaji, ker nas pa ni dočakal, se je vrnil domov, a o izvoščku ali vsaj zapravljivčku ni bilo na postaji duha ne sluha. Da bo nesreča še večja, nisem mogla niti prtljage dvigniti, ker je imela Ola, ta gos, potrdilo pri sebi. Res, postajenačelnik, fant od fare, je bil pripravljen izročiti mi prtljago kar tako brez potrdila, zahteval je pa dve verodostojni priči izmed domačinov. Toda kje dobiti ju, ko ni bilo časa, da bi se z ljudmi seznanila?

Olinka je prispela šele ob desetih zvečer, ko sem že padala od utrujenosti, a otroci so že trdno spali na trdi klopi v čakalnici. To se ve, da jih je Olga pošteno slišala in ko se mi je jeza malo ohladila, se je nam posrečilo dobiti prenočišče pri skladiščniku na postaji in on nam je našel drugi dan tudi voz tako, da smo proti poldnevu srečno prispeli v našo Lhoto.

Gospodar je bil našega prihoda zelo vesl in v svoje veliko veselje je zahteval za stanovanje takoj sto zlotov vnaprej, češ, da si mu jih obljubil in pa da mora plačati zaostale davke, pa nima dovolj denarja. Jaz sem mu pa odgovorila, da o tem ničesar ne vem, da če si mu ti obljubil denar, naj kar lepo počaka, da prideš za nami. Jaz da nimam denarja, pri nas da se peča z denarnimi zadevami izključno le glava rodbine, kakor je to običaj v vseh boljših krogih.

Pa povej, če nimam prav? Naj ima možakar respekt pred teboj! Niti misliti si ne moreš, kako nestrpno Te že pričakuje, vsak dan me vpraša najmanj trikrat, kdaj prideš.

Ti si pa tudi res naša glava rodbine, ki na vse misli. To trdim vedno in tako Te pozdravljam in poljubljam.

Tvoja Buba.«

10 letnica smrti Enrica Carusa

Iz življenja slavnega italijanskega tenorista, ki je imel pred vsakim nastopom tremo

Te dni je minilo 10 let, od kar je umrl eden največjih pevcev naše dobe, slavni tenorist Enrico Caruso, znan tudi pod imenom »božanstveni Caruso«. Richard Strauss, veliki nemški komponist, je dejal o njem, da poje melodije z dušo, ko ga je prvič slišal. Izredno lep glasovni materijal je bil združen pri njem z redkim posluhom, sigurnostjo pri izberi sloga in močnim dramatskim talentom. Redki tenoristi pred njim in

po njem se morejo pohvaliti s temi lastnostmi.

Caruso je bil rojen v Neaplju kot sin siromašnih roditeljev. Že kot deček je pel v cerkvenem zboru in sicer tako lepo, da se je ljudem kmalu prikupil. Po 14. letu, ko je mutiral, je izgubil svoje mesto in šel se je učit h kolarju. Toda petje ga je mikalo mnogo bolj, kakor poklic in želel si je h gledališču. Slednjič je prišel v zbor nekega manjšega gledališča, toda zdelo se je, da ne bo nič iz njega. Več let je ostal v zboru, imel ni nobene sistematične šole in zadovoljiti se je moral s tem, kar je tu pa tam pri gledališču slučajno ujel. Morda bi ne bil nikoli postal solist, da ga ni rešila umetnosti žena. Ada Giachetti, solistka opere, je bila tista, ki ni odnehala, dokler ni dosegla, da je postal iz njega prvi tenorist italijanske potujoče opere, s katero je odšel na potovanje in ki mu je prinesla svetovno slavo.

Ada Giachetti je živela 10 let s slavnim tenoristom in imela sta štiri sinove. Nazadnje se je pa ločil od nje in se oženil z Dorothy Goddardovo. Hčerkici iz tega zakona je bilo baš leto dni, ko je slavni tenorist umrl.

Svojo pevsko šolo je dovršil Caruso pri učitelju Verginu, ki se je začel zanimati za 26letnega pevca na neki premieri v Milanu. Čez pet let je Caruso angažiran za Metropolitan opero v New Yorku, kamor je prišel kot neznan tenorist z razmeroma visoko plačo. Toda že prvi njegov nastop je bil tako sijajen, da so mu takoj ponudili novo pogodbo in višjo plačo. O metodi velikega pevca je napisal S. Fucito, ki je 10 let spremljal Carusa na klavirju, krajšo razpravo. Fucito omenja pevčevo dihalno tehniko, ne piše pa nič o bolezni glasnic, ki so jo morali od časa do časa operativnim potom odstraniti in ki je prav za prav ustvarila čarobni pevčev glas, končno pa tudi povzročila njegov zaton.

Kadar je Caruso nastopil, se je pripravljal ves dan. Pri tem je zahteval popoln mir. Pred nastopom se je rad izprehajal za mestom in Fucito mu je moral takoj zjutraj zaigrati partije iz opere, v kateri je tisti dan nastopil. Samo četrt ure je porabil na dan pred nastopom za vajo v petju, da bi ne utrudil glasu. Znano je, da je imel Caruso vedno tremo in da si je moral navadno preganjati razburjenje s cigaretami. Če je bil posebno razburjen, je pokadil zvečer pred nastopom tudi 15 cigaret. Izjemoma mu je bilo dovoljeno kaditi tudi za odrom.

Iz zapiskov A. P. Čehova

Salamon je storil veliko napako, ko si je izprosil modrost.

Ni ponedeljka, da bi se mu ne bilo treba umakniti torku. — Dober človek se lahko sramuje celo pred psom. — Najbolj zoperni ljudje so podeželski veljaki. — Če ima igralec denar, ne piše pisem, temveč pošilja samo brzojavke.

Recezent N. ima ljubavno razmerje z igralko X. Igralka ima jubilejno predstavo. Drama je pod kritiko, njena igra brez talenta, toda recenzent čuti dolžnost, da igralko pohvali. Napiše kratko uvodno poročilo: »Kakor igra, tako tudi beneficijantka je dosegla velik uspeh. Vse drugo jutri.« Oddahne si, ko je zapisal zadnje tri besede. Drugi dan gre k igralki. Ona mu odpre vrata, dovoli mu, da jo objame in poljubi, potem mu pa pravi strupeno: »Vse drugo jutri!«

Kadar postanemo očetje in matere, opravičujemo vse svoje slabosti, nagnenje h kompromisom, hinavstvo itd. z besedami: »Vse to samo zavoljo otrok.«

A. že davno ljubi B., ki se je omožila s C. Dve leti po poroki pride B. k A., bridko se razjoče in rada bi z njim govorila. Po vsem tem A. pričakuje, da se bo B. pritoževala na svojega moža C., toda izkaže se, da je prišla B. k A., da bi se pogovorila z njim o svoji ljubezni do D.

Če se bojiš samote, se nikdar ne ožení. — Ko sem se oženil, sem postal žena. — Nezvesta žena je kakor velik mrzel kotlet, ki se ga nočemo dotakniti, ker ga je imel v roki že nekdo drugi. — Nekateri zakonci imajo radi doma goste, ker se brez njih prepirajo.

Ona je imela tako malo kože na obrazu, da je morala zatisniti usta, če je hotela odpreti oči in nasprotno.

Peljati se s svojo ženo v Pariz, je isto, kakor peljati se s svojim samovarjem v Tulo (Tula je imela veliko tovarno za samovarje).

Čim neumnejši je kmet, tem bolj ga razume konj.

Slavili so jubilej skromnega moža. Porabili so to priliko, da so prišli na proslavo in medsebojno so se klanjali. Šele proti koncu gostije je družba opazila, da jubilant ni bil povabljen — na to so bili v naglici pozabili.

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Mrliču prestrelila srce

V Rimu je umrl nedavno ravnatelj tehniškega zavoda prof. Arnoldo Consorti. Njegovo truplo je bilo položeno na mrtvaški oder in študentje so stali okrog njega na častni straži. Od mrtvega profesorja se je prišla poslovit tudi docentka tehniškega zavoda Teresina Borgnioli. Prosila je študente, naj jo puste nekaj časa z mrličem samo. Študentje so ji rade volje ustregli, toda kmalu so zaslišali strel.

Vsi prestrašeni so planili nazaj k mrliču in opazili, da ga je docentka ustrelila naravnost v srce. Policija jo je aretirala, toda kmalu jo je morala izpustiti. Izkazalo se je namreč, da je bil profesor nevrasteničen in da je živel v neprestanem strahu, da bo živ pokopan. Ker je čutil, da se mu bliža smrt, je prosil docentko, naj ga po smrti za vsak slučaj še ustreli v srce, da ne pojde živ v zemljo. Docentka je uslišala njegovo prošnjo in mu je na mrtvaškem odru res prestrelila srce. Profesorjeva hči je pod prisego potrdila, da govori docentka resnico in tako se je mučna zadeva pojasnila.

Moda na pariški razstavi

Na pariški kolonijalni razstavi je tudi velika privlačnost za ženski svet v dvorani, kjer so razstavljene zadnje modne kreacije. Dvorana z razstavo »Haute couture«, polna voščenih figurin in manekin z najlepšimi oblekami na svetu, vzbuja splošno zanimanje žensk, ki posečajo pariško kolonijalno razstavo Modni salon Joanno Lanvin, ena največjih pariških tvrdk, je z velikim okusom opremil to dvorano. Plato sredi dvorane zavzema osem figur, v vitrinah ob straneh, okrašenih z zlato mozaiko ,so pa zbrani umotvori poedinih modnih salonov. Tu vidmo večinoma večerne in poletne toilete, narejene v zdaj tako priljubljeni retrospektivni noti. To velja zlasti za modele salona Lanvin, ki je razstavil najlepše in najnovejše, kar premore.

Modni salon Worth ima razstavljene večerne oblekle, dopolnjene s sandali na bosih nogah, narejenimi tako, da se vidijo lepo negovani nohti. To je napoved nove mode, ki bo baje dvignila mnogo prahu. Razstavljeno je tudi mnogo kožuhovine, posebno kratkih plaščev in jopic iz najrazličnejšega materijala od leoparda do malo eksotičnega krta. Zelo aparten je kostum iz bele in črne vidre.

Premeten slepar

Razne zastavljalnice v Parizu in v drugih večjih francoskih mestih, pa tudi v Alžiru, v Španiji in Južni Ameriki so prišle ob 20 milijonov frankov na način, ki se odteguje kazenskemu zasledovanju. In da jih je zadel ta udarec, so zvedele čisto slučajno. L. 1928 je bil ukraden v vili nekega velikega morskega kopališča dragocen nakit in ko so ga iskali, so slučajno našli v mestni zastavljalnici več bisernih ogrlic. Mož, ki jih je zastavil, je izjavil, da so njegova last in niso mu mogli dokazati, da laže. Nesreča je pa hotela, da je nosil neko odlikovanje, do katerega ni imel pravice in to je dalo policiji povod, da je preiskala njegovo stanovanje v Parizu, kjer je našla zastavne listke na 100 bisernih ogrlic in mnogo še nezastavljenih dragocenosti.

— To je moja last, je izjavil slepar. Ker so dale zastavljalnice na nakit mnogo denarja, so pokazali vse dragocenosti strokovnjakom, ki so ugotovili, da so vse umetne. Vrednost ogrlice je znašala tudi z briljantno zaponko vred komaj 3000 frankov, zastavljalnica je pa posodila sleparju za njo 20.000 frankov. Sleparija je bila torej očividna. Toda slepar je izjavil, da ni nikoli trdil, da je nakit pristen in da ga je uradnik v zastavljalnici sam ocenil. In ker je tako dobro zastavljal že od leta 1923, je »zaslužil« okrog 20 milijonov frankov, obsojen je bil pa samo na 24 ur zapora, ker je nosil odlikovanje, do katerega ni imel pravice. Zastavljalnice so se za svoje milijone obrisale pod nosom, ker premetenemu sleparju po zakonu ni mogoče priti do živega.

Nemška letalka pl. Etzdorf je startala 18. t. m. v Berlinu in se napotila preko Moskve v Tokio.

Zobje in hrana

Ljudje zdaj mnogo bolj pazijo na zobe, kakor so v starih časih. Zdravniki so ugotovili, da posledica gnilih zob niso samo želodčne bolezni, temveč da se lahko prenaša gniloba iz zob tudi v ustno duplino in da postane nevarna vsemu organizmu. Nekateri zdravniki so opozarjali tudi na zvezo med boleznimi srca in gnilimi, zanemarjenimi zobmi. V Ameriki so se lotili proučevanja vpliva hrane na človeško zobovje. V poštev pride navadna in posebna hrana. Zdravniki Bunting, Hadley, Jay in Harold na univerzi v Viskonsinu so preizkušali skozi 9 mesecev vpliv hrane na zobovje različnih ljudi. Eni so dobivali vedno enako hrano in morali so si skrbno čistiti zobe, drugi z isto hrano si pa zob niso smeli čistiti.

In zdravniki so ugotovili, da so imeli ljudje s hrano, obstoječo iz mleka, sočivja in sadja, samo 5 odstotkov pokvarjenih zob, čeprav si jih sploh niso čistili, dočim so imeli drugi, ki so jedli navadno hrano in si skrbno čistili zobe, dobro polovico pokvarjenih zob. Pri nas priporočajo zobozdravniki mešano hrano. Zobe uničuje zlasti zaporedno uživanje hladnih in vročih jestvin. Mnogi ljudje pijejo takoj po vroči jedi mrzlo vodo ali pa jedo celo sladoled. To je zobem zelo nevarno. Kdor hoče imeti zdrave zobe, naj torej je čim več mlečnih jedi, sadja in sočivja, varuje naj se pa mrzle pijače po vroči jedi.

Mož z najkrajšim imenom

Pred 14 dnevi je umrl v Coldvateru v ameriški državi Michigan neki H. P. Re. Ta mož, kakor je bilo rečeno v nekrologu, je bil deležen v življenju slave, da je imel najkrajše ime v Zedinjenih državah. Čim so pa listi omenili to, so se takoj oglasili od vseh strani ljudje, ki bi hoteli imeti najkrajše ime. Kot prvi svetovni mojster kratkega imena je nastopil neki J. Ur iz Torringtona. Z njim sta tekmovala dva brata iz Dulutha v Minnesoti J. Ek in E. Ek. Gospa Ekova se je pa potegovala za slavo, da ima najkrajše ime med ženskami. To imenitno slavo ji je pa zopet odrekala vdova po policaju E. Syeva. Potem se je pa oglašalo še mnogo ljudi s kratkim rodbinskim imenom.

Vse tekmovalce je pa pokosil prebivalec mesta Chicaga, ki ima res v Ameriki najkrajše rodbinsko ime. To je mož, čigar ime je prvo v chicaškem telefonskem seznamu. Njegovo ime se glasi dr. AA. Utegnil bi ga torej kdo zamenjati z našo Avalo. Res je sicer, da se je ta mož prvotno pisal Aaron, pa je zadnji zlog svojega rodbinskega imena zavrgel in ostala sta mu samo dva A. Pod imenom dr. AA je znan v mestu, prijatelji ga poznajo pod tem imenom in tudi oblastva so mu to okrajšavo dovolila. In tako je črka A v resnici oficijelno rodbinsko ime dr. Aarona in zdaj nihče več ne dvomi, da je to mož z najkrajšim imenom.

Strašna usoda ljudi v pustinji

Pred dvema letoma se je obrnil slavni izumitelj Edison na 48 najnadarjenejših dijakov Amerike z naslednjim vprašanjem: »Kaj bi počeli, če bi vas zanesla usoda daleč v pustinjo s prijateljem, mlado ženo, starim učenjakom in detetom, pa bi imeli samo za tri ljudi jedi in vode toliko, kolikor bi je potrebovali, da bi prišli iz puščave. Praktičen odgovor na to vprašanje dajejo štirje brezimenski grobovi v vročem pesku mehiške puščave v Nogalesu in trije blazniki, internirani v zavodu za duševne bolezni v Sonori.

Gre za 7 ljudi, ki so se odpeljali 20. julija z avtobusom iz Nogalesa na kraj puščave, od koder so krenili čez puščavo. Bilo je pet moških ter 16letna mati z detetom. Sredi puščave, 400 km od najbližje naselbine, se je avtobus razbil, z njim pa tudi posoda z dragoceno vodo. Voda, ki je bila še ostala, bi zadostovala morda za tri ali štiri ljudi, za vseh sedem jo je bilo pa odločno premalo. Nastalo je strašno vprašanje, kdo se bo žrtvoval. Nesrečneži so si razdelili živila in se skupno napotili dalje.

Čez nekaj dni se je odpeljal iz Nogalesa proti Sonori neki Pinto in peljal se je približno v isti smeri, v kateri je nadaljevala pot omenjena družba. Najprej je zagledal avtomobilist razbit avtobus. Čez nekaj ur je našel na vročem pesku truplo mlade žene z detetom v naročju. Tudi otročiček je bil seveda mrtev. Kmalu je privozil do moškega trupla, nekaj milj dalje pa do drugega moškega trupla. Pinto je vse pokopal. Ostali nesrečneži niso mogli biti daleč. In res je avtomobilist kmalu dohitel še tri može, ki so komaj še vlekli noge za seboj in ko je privozil do njih, je spoznal, da so od lakote, žeje in vročine vsi trije zblazneli.

Zagonetna smrt zapeljivca in zastrupljevalca

Londonska policija si beli glavo z zagonetno smrtjo 50 letnega zasebnika Arthura Hastona Aldonsa, poklicnega zapeljivca žensk, ki so ga našli zastrupljenega s podganjim strupom. 2. septembra bo uvedena v zadevi njegove smrti sodna preiskava, kajti Aldonsa so že opetovano zasledovali s tiralico, pa je prišel v roke pravice šele zdaj, ko je mrtev. Mož je bil namreč osumljen, da je zakrivil smrt žene londonskega državnega tožilca Craknella, ki se je bila ujela v njegove ljubavne mreže. Londonska družba še dobro pomni škandal v Craknellovi hiši, kjer so našli Aldonsa pod posteljo njegove žene. Nekaj dni pozneje so našli Creknellovo mrtvo. zastrupljeno s podganjim strupom.

Takih pustolovščin in zločinov je imel Aldons na vesti več. Ljudje se ne morejo dovolj načuditi, kako je mogel Aldons zapeljavati ženske. Bil je nizke postave. potlačene brade, bledega obraza, debelega kumari podobnega nosu in nosil je močna očala. Za peljeval je najraje omožene žene in jih izkoriščal. Bil je večkrat oženjen, kar ga pa ni motilo. Pač pa je nosil s seboj vedno močan strup, ker se je bal, da bi ga ta ali ona varana žena odnosno ljubica ne presenetila. Aldons je bil dolgo zaposlen v laboratoriju, kjer so izdelovali strupe. Sam je sestavil izredno močan strup, ki ga je preizkušal na podganah. S tem strupom je bila zastrupljena tudi Craknelova. Aldons je pa na debelo sleparil. V novine je pošiljal velike oglase, v katerih je proglašal Irsko za novo Argentino. Lahkovernim ljudem je obetal na Irskem velika zemljišča in tako prisleparil mnogo denarja Denar je s svojimi ljubicami sproti zapravljal. Zadnje čase ni imel stanovanja in ko so ga našli mrtvega, je bil oblečen tako slabo, da je že obleka pričala, da ni imel denarja.

Emile Gaboriau: 15

Vampirji velemesta

Roman

— Izgubljena sem!... Ah, raje bi umrla, kakor pa živela v strahu, da bi utegnila ta pisma priti v roke grofu de Mussidanu! Ubogi Octave! Kaj še ni dovolj trpel po moji krivdi? Ah, prepozno sem ga spoznala! In zdaj mu hočejo izročiti ta pisma, če ne izpolnim gotovih pogojev, je-li? Denar hočejo imeti, mnogo denarja, kaj ne?

Zdravnik je odkimal z glavo.

— Da nočejo denarja? — se je začudila grofica. — Kaj bi pa torej radi? Ah, ne puščajte me v tej strašni negotovosti, povejte, kaj zahtevajo od mene?

— Pisma vam bodo vrnjena istega dne, ko se gospodična Sabina omoži z Georgovim bratom, markizom Henri de Croisenoisom.

Groza grofice de Mussidan je bila tako velika, da ubožica nekaj časa sploh ni mogla odgovoriti.

— Naročeno mi je bilo povedati vam, da vam bo dovoljen rok, potreben za izpremembo obstoječih načrtov. Toda najhujše pri tem je, da bi prišla pisma v roke vašemu možu, gospodu grofu de Mussidanu, če bi se gospodična Sabina omožila s kom drugim in ne z markizom de Croisenoisom.

Pri teh besdah je Hortebize skrivaj opazoval grofico, da se prepriča kako bo učinkovala na njo ta grožnja. Toda kaj takega še sam ni pričakoval. Grofica je vstala tako slaba, da se je morala oprijeti peči, sicer bi bila padla.

— Zdaj je pa vsega konec! — je zašepetala. — V to, kar se zahteva od mene, ne morem privoliti. Zdaj vsaj vem, pri čem sem. Pojdite, doktore, in povejte lopovu, ki se mu je posrečilo ukrasti mi pisma, da jih lahko takoj odnese grofu.

Grofica je izgovorila te besede tako odločno, da Hortebize ni vedel, kaj naj si misli o njeni izjavi.

— Kaj ti lopovi mislijo, da se bojim smrti? — je nadaljevala vsa iz sebe. — Pretrpela sem na svetu že mnogo, pa vendar je v meni še vedno tlela iskra upanja, da bo že bolje. Zdaj je pa splavalo še to zadnje upanje po vodi. Nocoj, prvič po dolgih letih, bo Diana de Mussidan trdno, mirno spala.

Hortebize je ves prestrašen poslušal grofico de Mussidan. Bal se je, da bi je ne slišal grof. Kaj naki bi se zgodilo, če bi jo slišal? Zarota bi prišla na dan, vse bi bilo izgubljeno. In videč, da hoče grofica planiti iz sobe, si je drznil prijeti jo za roko in skoraj siloma se mu je posrečilo posaditi jo na otomano.

— Za boga- milostiva, — ji je dejal priliznjeno, — v imenu vaše hčerke vas prosim, poslušajte me do konca? Mar bi bil tu, mar bi si drznil stopiti pred vas v vlogi posrednika teh lopovov, ki se mi gnusijo, če bi bil prepričan, da je že vse izgubljeno?

Zdravnik je govoril dolgo in napenjal je vse sile, da bi pomiril grofico.

— To je ostudno, to je podlo! — je tarnala grofica.

— Res je, milostiva, toda premisliva to zadevo mirno, trezno. Ali imate osebno kaj proti markizu de Croisenoisu?

— Ne, nič.

— Markiz je iz dobre rodbine, priljubljen in spoštovan, star je komaj štiri in trideset let, kajti bil je najmanj petnajst let mlajši od svojega brata... Mar ni to dobra partija? Da je uganjal razne vragolije? Kateri fant jih pa ne? O njem pravijo, da je zadolžen čez glavo, ruiniran... To ni res; pa tudi v tem primeru bi bila gospodična Sabina za oba dovolj bogata. Sicer je pa zapustil Geoges de Croisenois dva milijona premoženja; ni izključeno, da dobi ta denar nekoč Henri.

— To je vse lepo, — je ugovarjala grofica, — toda tudi če bi privolila, bi nič ne pomagalo, ker je grof de Mussidan sklenil, da vzame Sabina barona de Breulh-Faverlaya.

— Saj imate vendar vpliv na svojega moža in če boste hoteli...

Grofica je žalostno odkimala z glavo.

— Pred leti da, pred leti sem imela vpliv na Octava, toda ti časi so že davno minili... Storim pa kljub temu vse, kar bo v mojih močeh. Toda kdo nam more jamčiti, da Sabina ne ljubi barona de Breulh-Faverlaya?

— Oh, milostiva! Mati ima vedno na hčerko toliko vpliva, da...

Grofica je naglo prijela zdravnika za roko, mu jo stisnila tako krepko, da ga je zabolelo, in odgovorila z zamolklim glasom:

— Kaj vam moram res odkriti vso svojo nesrečo! Hči me zaničuje, sovraži me...

Zdravnik je bil že ves nestrpen. Vsak hip bi bil lahko kdo prišel in zato je vpregel vso svojo zgovornost, vso prepričevalnost, da dokaže grofici, da se najbrž moti; nazadnje je vendarle vlil nekaj tolažbe v skeleče materino srce.

— Ah, doktore! — je vzkliknila grofica hvaležno, — prave prijatelje spoznamo v nesreči.

Obljubila mu je, da poskrbi takoj drugi dan, da se zaroka med baronom de Breulh-Faverlayem in Sabino razdre in da bo podpirala kandidaturo markiza de Croisenoisa. Zdravnik je pa prisegal, da bo vplival na Tantaina, in obljubil je grofici, da jo o uspehu svojega prizadevanja čim prej obvesti.

Od grofice se je napotil Hortebize po ulici Matignon, prispel je do Faubourg aSint-Honore in stopil v kavarno, kjer ga je Mascarot že nestrpno čakal.

— No, kako si opravil? — je vprašal, čim je zagledal zdravnika.

— Igra je dobljena! — je odgovoril Hortebize in omahnil na stol.

— Oh... to ti je bilo delo! — je pripomnil ves upehan.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Vino v gostilni „Fajmošter“

SE JE POCENILO

Črno opolo	liter Din 10.—
Belo namizno	liter Din 10.—
Rizling	liter Din 14.—
Cviček	liter Din 14.—
Silvanec	liter Din 18.—

Hotel Miklič proda otavo,
ki jo je pokositi na travniku pri Sv. Križu

OSVALD DOBEIC
Ljubljana
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Specijelni enteł oblek in volan
francoski sistem pri
Matek & Mikeš, Ljubljana
(poleg hotela Štrukelj)

»BREDA« žepni robci kom. Din 2.—. — Namodernejše vezenje zaves, pregrinjal in perila.

„Geco“ patrone z nemškim »Rothweilskim« smodnikom in nove vrste lovske patrone znamke »R«, napolnjeni z nemškim Hasloch brezdimnim smodnikom, ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg štev. 9.

NAZNANILO

Vljudno sporočam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril

čevljarsko delavnico
v lastni hiši
Vodovodna cesta štev. 5.

Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela kakor luksuzne, športne in trpežne čevlje. Istotako izdelujem tudi ortopedična dela po meri ter popravila vseh vrst (galoše, snežne čevlje in barvanje). Postrežba točna, cene zmerne.

Potrudil se bom vsakega zadovoljiti ter se priporočam za cenjena naročila.

Z odličnim spoštovanjem

ANTON BRECELJ
LJUBLJANA, Vodovodna cesta št. 5.

Dunajski velesejem
(WIENER MESSE)

6. do 12. septembra 1931 (Rotunda do 13. septembra).

POSEBNE PRIREDITVE.

Semenj za pohištvo — Reklamni semenj — »Fotografija v reklami« — Razstava novodobnega plinskega orodja. — Elektrika v gospodinjstvu. Salon kožuhovinaste mode. — Dunajska pletilna moda.

SALON ZA RADIO IN ŠIBKI TOK.

Razstava pisarniških potrebščin — Sejem za železno in patentno pohištvo — Stavbni in sejem za gradbo cest — Tehnične novosti in iznajdbe. — Razstava za živila in hranila — Avstrijska zimskosportna razstava — Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava.

Brez potnega vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom svoboden prestop meje v Avstrijo. — Ogrski prehodni vizum se ob predložitvi sejemske izkaznice dobi na meji. — Precejšnje vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranu ter v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst in sejemske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

WIENER MESSE-A. G., WIEN VII.

ter za časa lipskega jesenskega sejma pri poslovalnici, Leipzig, Oester. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: **avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Dunajska cesta 1** in pri isti zvezi, podružnica **hotel Miklič**, nasproti glavnega kolodvora.

Največjo atrakcijo Dunajskega velesejma tvori grandiozna

modna revija

modne palače **JULIUS KRUPNIK, Dunaj**, ki se vrši drugi dan otvoritve velesejma, v ponedeljek 7. septembra v veliki dunajski koncertni dvorani (Wiener Konzerthaussaal) ob ½8. zvečer.

Prosimo, da naročite vstopnice brzojavno!

WIEN VII., Kaiserstrasse 115.

Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje. Na višku so danes v kvaliteti in izdelavi

„Karo“ gojzerji

Zahtevajte cenik od Karo-industrije Maribor, Koroška cesta štev. 19.

Za vse večje kraje oddamo komisijsko ali samoprodajo.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

V NEDELJO SE DOBI
na ražnju pečen prašiček »Pri Konjičku« v Hradeckega vasi št. 70 (Pod Golovcem). — Se priporoča
Marija Prepeluh.

MLADE PSIČKE
8 tednov stare samice, čistokrvne volčje pasme, zelo ugodno proda Lojze Kramer, Želimlje 15, p. Ig. Rodovnik na razpolago. 2345

HIŠA V BREŽICAH 105
3 sobe, kuhinja, klet itd., vrt, nad vrtom hodnik, elektrika, vodovod, dve opremljeni sobi — spalnica iz medenine, jedilnica iz hrastovine, naprodaj. 2343

PISARNIŠKA MOČ
Začetnica, absolventinja meščanske šole in trgovskega tečaja, išče nameščenje v kaki pisarni ali trgovini. Razume vsa pisarniška dela. Gre event. nekaj časa tudi brezplačno. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Vestna 2341«.

SAMO ŠE PAR TEDNOV
sprejemamo naročila za premog in drva po znižani ceni. — Pečenko, Celovška 37. 2331

Klavirji!
pianini
Kupujte na obroke
od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: **Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hölzl, Stingl original,** ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih **izključno le** sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3.
Najcenejša posojevalnica.

JUGOGRAD
izvršuje solidno in najceneje vse zgradbe ter tozadevne načrte. — Inž. Srečko Pust. — Inž. arh. Bogomir Pust. — Streliška 33, tel. 2025. 85L

HRANO
dobro domačo nudim dvema gospodoma ali gospodičnama celodnevno za Din 400.— mesečno. Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 2323

URE POPRAVLJA
renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/I, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

URADNIK-ZAČETNIK
absolvent Trgovske akademije ali pa maturant se sprejme. — Oferte s curriculum vitae in s prepisi spričeval na oglasni oddelek »Slovenskega Naroda« pod »Trajno 2324«.

POSESTVO
v bližini Ljubljane ca. 6 ha travnikov in njiv, hiša z devetimi opremljenimi sobami, lastno kopališče; pripravno za letovišče — prodam ali oddam za več let v najem. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Letovišče 2360«.

TRGOVSKI POMOČNIK
mešane stroke, odličen prodajalec, želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Perfektna moč 2357«.

Vsa pleskarska in soboslikarska dela
izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo
J. HLEBŠ
družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

AMERIKANCI POZOR!
Nova hiša, ki donaša 1800 Din mesečno — naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2355

PRESVEČEVALEC JAJC
(Eierleichter), vešč v vseh jajčnih manipulacijah, zelo dober in spreten delavec, želi premeniti mesto. Reflektira le na stalno mesto. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trgovski pomočnik 2356«.

VILA NA BLEDU
krasna lega, pri zdraviliškem parku, 15 sob, popolnoma meblirane, kopalnice, naprodaj. — Pojasnila Vila Bellevue, Bled.

500 DINARJEV TEDENSKO
plačamo zgovornim osebam s številnimi poznanstvi! Perssons, Ljubljana, Poštni predal 307. — Znamko za odgovor! 86/L

MLADIČE ZAJČARJE
prvovrstne gonjače, bele istrske pasme — proda Ludvik Modic, Bloška polica, Rakek. 2365

TRGOVSKI POMOČNIK
z dobrimi referencami, želi premeniti svoje sedanje mesto. Perfektno verziran v vseh strokah, sposoben tudi za poslovodjo, skladiščnika itd. Reflektira samo na stalno in dobro mesto. Ima izložbeni aranžerski tečaj, položen z dobrim uspehom. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Dobra in zanesljiva moč/2358«.

Malinovec
pristen, naraven, na malo in veliko prodaja
lekarna Dr. G. PICCOLI,
LJUBLJANA, Dunajska c. 6.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Klanjajoč se volji Vsemogočnega, raznanjamo pretužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša nadvse ljubljena zlata mamica in stara mamica, gospa

Ana Poderžaj
roj. Golba
vdova po železničarju

po osemmesečnem mučeniškem trpljenju, danes ob 9. uri dopoldne za vedno zapustila ter odšla k pravičnemu Sodniku po zasluženo plačilo.

Pogreb naše zlate mamice bo v ponedeljek, dne 24. avgusta 1931, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva c. 11, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1931.

Ivan, sin, Micl, Mika por. Mudrovčič, Anica, hčerke Micka, Francka, sestri, Joško, zet, Pepiček, vnuček in ostalo sorodstvo.

Pri odraslih in otrocih

je FIGOL mnogo zahtevano zdravilo za čiščenje želodca in črev ter za zdravljenje bolezni ledic, jeter in hemeroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo. — FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, razpošilja pa izdelovalec —

Apoteka Dr. Semelić, Dubrovnik 2/60. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, **Ljubljana, Karlovška cesta 4.**

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite že pri enkratni vporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Ze pri kratki vporabi dobijo zobje krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobite jo povsod.

Cenjeno občinstvo se opozarja na mojo

prvo sprejemnico za barvanje in kemično snaženje

pri krojaču **A. PREZELJ, Vošnjakova ulica 4** (preje Cesta na gorenjski kolodvor). — V krojačnici se popravljajo vsake vrste snažena in barvana oblačila. Postrežba točna! Cene solidne!

A. PREZELJ, krojač. A. WAGNER, barvar.

Makulaturni papir
kg à Din 4·—
prodaja uprava „Slovenskega Naroda“

Graški velesejem
(GRAZER MESSE)
od 29. avgusta do 6. septembra t. l.
RAZSTAVA RJAVE ŽIVINE
od 29. avgusta do vključno 1. sept.
RAZSTAVA PRAŠIČEV
od 3. sept. do vključno 6. spet.

Glavno razpečevališče sejemskih izkaznic: Banka Bezjak, Maribor, Gosposka ulica. Proti predložitvi sejemske izkaznice vstop brez vizuma. — Potreben je samo potni list.

Pers. — 391/1931—2.

Razpis.

Pri mestnem fizikatu v Ljubljani je popolniti mesto mestnega zdravnika-praktikanta

Pogoji so sledeči:

1. Državljanstvo kraljevine Jugoslavije.
2. Starost ne nad 40 let.
3. Dokaz, da je odslužil kadrski rok, ali da je od vojaške službe oproščen.
4. Dokaz, da je diplomiran doktor vsega zdravilstva in da je dovršil po državi za zdravnike predpisano prakso v javni bolnici. V teku treh let po dnevu vstopa v mestno službo mora napraviti fizikatni izpit, prednost imajo pa oni, ki že imajo ta izpit.

Pravilno, z vsemi potrebnimi dokazili opremljeno prošnjo je vložiti najkasneje

do 28. avgusta 1931

pri predsedstvu mestnega magistrata v Ljubljani (personalni referent).

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 21. avgusta 1931.
Župan in mestni načelnik:
Dr. Dinko Puc, l. r.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.